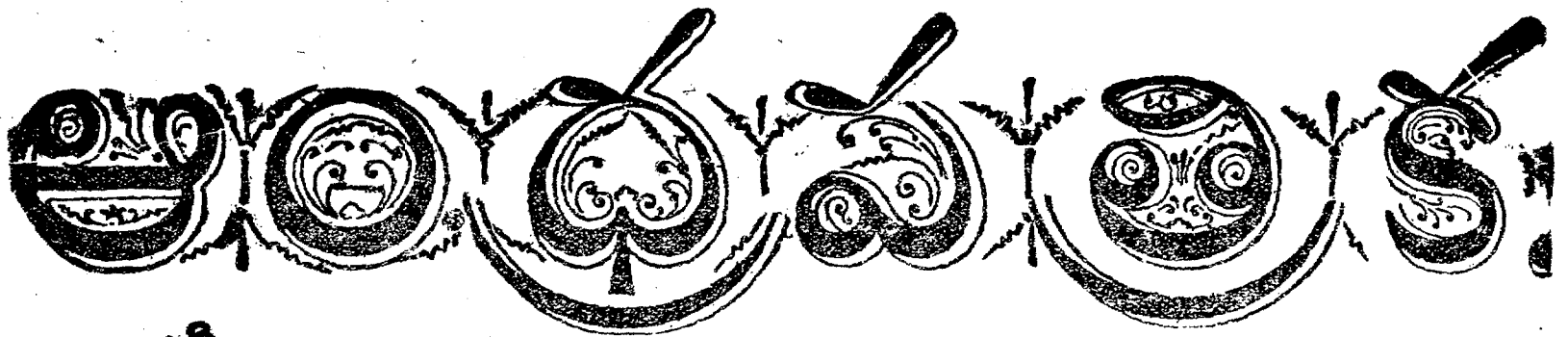

Registered No. M 1118

పత్రిక ౧-కి 6 వైసలు

308231

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 వం|| సెప్టెంబరు నెల 20 వ తేది ఆదివారము.
ఆనంద నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ ప్రథమ ౧.

No. 155
సంచిక ౧౫౫

బిరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సులు.

రాజుగారి ఉపన్యాసము.

పార్లమెంటును నిలిపివేయుట.

లండను సెప్టెంబరు 18:- పార్లమెంటును నిలిపివేయుచు రాజుగారిట్లు చెప్పిరి:— ఇది యుపన్యాసము లియ్యవలసినది కాదు. పనిచేసి చూపించవలసిన సమయము. అట్టి సీతియందు మీరు నే నుపన్యసించు చున్నాను. లోకముయొక్క కాంతిని గాపాడుటకై నా ప్రయత్నమువారు పర్యవధముల బ్రయత్నించిక తిరువాత, వివిధ పార్టీల న్యాయకాన్త్రమును గాపాడుటకును, సామ్రాజ్య వికాసము కలిగించుటకును.

నందు శత్రువులు బలీయములగు స్థావరములందు కందకములు ద్రవ్యమునియుండిరి. వారిమీద మేము పడకుండ కాపురల మాత్రము చేసికొనచున్నాము. ఆర్గోక్షకు తూర్పుభాగము నందును స్థితిగతులు మారలేదు. లారైను, వాన్డెకులందు సరి హద్దులకు సమీపమున శత్రువులు బలీయముల గూడి యున్నారు. అని పార్లమెంటు ప్రకటనము చేసిరి. స్థితిగతులు మారలేదు.

నేనాముఖమునందరేట యుద్ధముజరుగుచున్నదనియు స్థితిగతులంతగా మారుచు వందలేదనియు నేటిమధ్యాహ్నము నాగతనమువారు ప్రకటించిరి.

లకు జరిగిన వెన్డెకోరాటముగ నున్నది. ఇందుచే ఫ్రెంచివారి దేశమునం దికమిద గొప్ప ప్రయత్నములు జరుగనేరవు. జర్మనీ వారి స్థావరములుమిక్కిలి బలీయములగుటచే ప్రయత్నములొకటి లాభము నెచ్చుదిగ జేయరు. బహుశా జర్మనీవారి రాక పోకలమార్గముల నిరోధించుటచే సంపూర్ణముగ జయము కలుగవచ్చును.

ఆస్ట్రియన్లుగారి ప్రసంగము.

లండను సెప్టెంబరు 19:- ఎడింబుర్గులో

గారు ప్రసంగింపుచు నున్నవైపు:-? కిక్కుముందు లారైను, మెట్టెన్స్, టిల్లెన్స్, సేపుతలవంపులుగ నుండును. మనపని పూర్తిగా యెన్నో నెలలు బహుశా సుదీర్ఘములుపట్టున సంపూర్ణముగ నెరవేర్చినగాని మనపూర్వ నిలిపివేసిన వారము కాము. మనపట్టినట్లు.

జర్మనువారి పి

ము అగును. 12 మంది బ్రిటీషు ఇంజనీయర్లు ఉండిరి. జర్మనులు ఫిరంగులను నిప్పులవానలె కురిపించుచుండిరి. ఫిరంగి దెబ్బలకు 11 మంది ఇంజనీయర్లు చనిపోయిరి. ఒక్కఁడు మిగిలియున్నాడు. జర్మనులు వంతెనను సమీపించుచుండిరి. ఒకచేప నిప్పులవాన కురియుచునే యున్నది. ఇంజనీరుదానిని లెక్కచేయక అతి సాహసమున పునఃగైత్రి వంతెనను సమీపించి ఇదివరకే దాని క్రింద కెట్టియున్న మందుగనికి నిప్పుమట్టించినాడు. వంతెన పడపోయినది. జర్మనులకు ఇబ్బంది, దానివలన ఆలస్యముకలిగించినాడు. కాని వెంటనే ఇంజనీరు జర్మనువైకునితుపాకిదెబ్బకు గురియై చనిపోయినాడు.

ఈ శంకర్షణలలో మేజరు సి. ఏ. యల్. ఏట్సు ఆచు బ్రిటీషు ఇంజనీరు చనిపోయినాడని వదంతిపుట్టినది. కాని ఇది అబద్ధము. నేను బ్రతికియున్నాను. జర్మనులచేతులలో ఖైదీగ నున్నాను. అని అతడు ఇంటికి బాబువ్రాసినాడు.

జర్మనుల ప్రకటన ప్రతిక.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—ఈ వార్త వార్తాప్రకటన సంఘమువారిచే ప్రకటింపబడినది:—శత్రుపక్షమువారు నెక్ లీన్ ప్రవేశించుచుండగా, నొక కావలివాడు ఇరువుర జర్మనులను కాల్చిచంపెను. అంతట జర్మనీవారి నేనాని మేయరుగారు పురప్రయోగులను సమావేశపఱచి ఇదికంటే దురుదాన గోతులదగ్గర వారిని మోకరింప నాజ్ఞాపాట్లు చేసినదప తుపాకీలతో కాల్చి చంపిం యున్న నల్లర ను గూ ఁ కొల్ల బెట్టిరి. మఱి యగుడు కొల్లబెట్టి స్వాధీనపఱచుకొనిరి. రి పట్టుకొనినవి. కిమ్ము పుకటపత్రికయొకటి కలుగకుండుటకు పురప్రయోగులు.

ఓడ మునిగిపోవుట.

లండను సెప్టెంబరు 18:— నౌకాదకాధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— తుపాకీపట్టి పిస్తాల్లు అశస్త్రీయరు ఇంగ్లీషు ఛానెలులో మునిగిపోయినది. 21 మంది చనిపోయిరి. ఇది యుద్ధపుటోడ; ప్రాతఃపద్ధతిని కట్టబడినది. ఇప్పుడిది యుద్ధములో పనికిరాదు. నౌకాశ్రయపు పనివాండ్రతో కూడ దీని మీద 64 మంది నావికులు పనిచేయుచుండిరి. దీనిలోనుండి రక్షింపబడినవారు పోర్టుల్యాండు చేరుకొనిరి.

ఇండియన్ ఆంబ్యులెన్సు బ్రిగేడు.

లండను సెప్టెంబరు 19:— యుద్ధములో దెబ్బలుకలిగినవారికి సహాయముచేయు నిమిత్తమై ఇంగ్లాండులోని భారతీయులొక సంఘముగా గూడినారు. క్వింజ్ బెర్రెగమునకు బంపెదమని యుద్ధకార్యస్థానమువారు తెలియజేసిరి. మఱికొందఱు దెబ్బలులిని ఇంగ్లాండునకువచ్చు చేయిమైనికులకు సహాయముచేయు పనియందు నియోగింపబడుదురు. ఇంతవఱకు నీ పని నిమిత్తమై 150 మంది వాలంటీయరులుగ చేరినారు. ఇంకను చేరనున్నారు. వీరందరికి చేయకలసినపనులు బోధింపబడుచున్నవి.

కార్మికుగారి వివాహము.

లండను సెప్టెంబరు 18:—సర్ ఎడ్వర్డు కార్మికు గారు కర్నూలు జైలు ప్రయత్నముగారి కుమార్తెకు రుబీయనామెను వివాహము చేసికొనిరి. ఇదివరకు ఇండియన్ డెయిలీ బాతీయ సభ్యులుగనుండే ప్రయత్నముగారు ఈ మెకు పితృవృత్తులు.

జర్మనీ నాకోబు పోలీసుస్థానము జర్మనీ వారసము జేసికొనుట.

ఉపిన్ద్రు-సెప్టెంబరు 18:—సరిహద్దులందు నాకోగా వర్తకము దక్షిణాఫ్రికా ద్వారతనమునది. 250 మంది

జర్మనీకొత్త సేనలు.

ఫ్రాన్సులో జర్మను సేనల సాహాయ్యమునకు కొత్త సేనలు వచ్చుచున్నవి. మంగళవారమునాడు ప్రాద్దున 10 వేలమంది కొత్త సైనికులు జర్మనీలోని స్ట్రాస్బూర్గ్ నెట్టిణముగూడ ఫ్రాన్సునకు వెళ్లివారు. జర్మనీ ప్రభువు ఈ యుద్ధములో స్వస్థమును ఒడ్డుచున్నాడు. ఎంత ఒడ్డినను దీనివలన జర్మను సరిహద్దులలోనికి పారిపోవుట తప్ప మరియొకలాభములేదు.

జర్మను స్త్రీవృద్ధులు.

జర్మనుప్రజలు బ్రిటీషు ఖైదీలను ముగ్ధులై గౌరవించుచున్నారనియు, స్త్రీలు జర్మను కత్తికభటులను చూడకుండ బ్రిటీషు ఖైదీలకు పొగాకు, పండ్లభోజనబండారములు, పడతే యుచున్నారు. అని హాల్లండు దేశమునందలి అముస్టరు డాము నగరములో తెలియవచ్చినది.

బెల్జియము, జర్మనీల నష్టము.

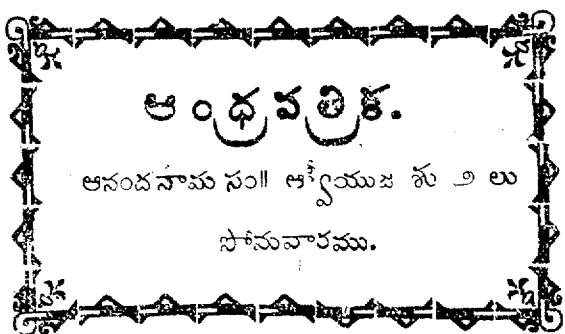
అలహాబాదు సెప్టెంబరు 19:—పయినిరు షక్రికయొక్క లండను విలేఖకు డీతంత్రినమాచారమును బయ్యచున్నాడు:— బ్రస్సెల్సు, మెలీన్సు, లూవెయిక్ లదగ్గర నీమధ్యజరిగిన యుద్ధములో బెల్జియమువారు 1500 మందియు, జర్మనీవారు 1000 మందియు, మృతిచొందినట్లు డెయిలీ కానికల్ ఆంట్వెర్పు విలేఖకుడు తెలియజేయుచున్నాడు. డక్షిణాఫ్రికా దగ్గర పరాక్ సేన చాలగలదు కానికల్ షక్రిక వ్రాయుచున్నది.

బర్లిన్.

బ్రిటీషు జయమును నమ్ముట.

లండను సెప్టెంబరు 16:— బ్రిటీషు సేనలు జర్మను సేనలను ఓడించుచున్నవను వార్తను కొట్టికొట్టి జర్మనీరాజధాని యగు బర్లిన్ నునగరమును చేరుచున్నవి. ట్రూ కల్పనాకథ అని నా మేమునమ్ముచున్నప్పుడు జర్మనీదొరతన పుటవలన జమలకు

భార్య:— మగపిల్లలకి ఆడుపిల్లలు లేరను విచారము, ఆడుపిల్లలున్నవాళ్ళకి పిల్లలు లేరను విచారము నహంబోటివారికి జమే. ఆడుపిల్లలును మగపిల్లలునుగూడ లేని మహాబోటివారికి ఒక్కటే విచారము.

ఎమ్మెకై స్వైరవిహారము.

యుద్ధము చిత్రతేజోస సమన్వితము. అందు స్వల్పవిషయము లొక్కొక్కతరి విశేషఫలదాయకములు. అట్టివిశేషఫలములు తనంతట తాపములు రు నిరుపయోగము. ఈపెక్కుచిత్రములును ఎమ్మెకై చరిత్రమున ప్రతిబింబితములు. ఇది మిక్కిలి చిన్నయుద్ధపుపడవ. కాని దీని గమనము మాత్రమతిశయము. గంటకు నిరుపయోగము నాలుగు అనగా నావికపైల్ల, పోగలదు. ఇది యెచ్చటినుండి బయలుదేరినదియు నెవ్వరును చెప్పజాలదు. ఇది వరకేది తూర్పునుండి వచ్చినదనియూహయండినది. సిటీ ఆఫ్ మిచిగెన్ అనునావ యందలి లక్కరుల కథ ననుసరించి ఈపడవ యొకప్పుడు ఏడవ ప్రాంతములలో నుండెనను ననుమానము కలుగుచున్నది. కావున ఓచ్చిమము నుండే వచ్చినమోయను సందేహమునకు కారణముకలదు. గ్యూజెను బ్రెస్టాలకంటే నొకవేళమూడే బయలు దేరినదేమో? దీనిలోగూడ మార్గొమ్మేనియా యను భాగ్యులయోజకండు. ఇది న మ దొరికినది. వీని రెంటును ధీర్వప్రయాణమునకయినను కావలసినంత సేమభాగ్యును ఇతరసామగ్రియు కలవట ! ఎమ్మెకై యుచుండుపని ఆశ్చర్యము కలిగించునదిగానున్నది. శత్రువుల వ్యాపారనావలు కనిపించినవెంటనే ఆ నావలకిడకుపోవుటయు నందులోని ప్రజలచుట్టు సముగా బయటికి దీసి మంచిమాటలాడి దానిని భోవుచుండు తిట్ల రాష్ట్రముల నావలొనికి ద్రవ్యమునిచ్చి యెక్కించుట, అసలునావలను ముంచి వేయుటయు ఏయెమ్మెకై నకు పడతియైనట్లు ఏర్పడి యున్నది. ఐదు నావలను జగన్నాథమునకు దూరమునముంచుట యీవరకే ప్రాసాదిమి. మరియొకనావనకూడ నిదేరినిముంచినదని వార్త వచ్చియున్నది. ప్లానుమాధిపత్యమునావ కడచిన పదియవతేదీవరకు మనమదరాసు బందరునందుండినది. లివరుపూలునుండి సామగ్రిని సేవగరమునకును, కొలంబోకును, కలకత్తాకును నని యెక్కించుకొని ఈనావ ఇచ్చటిపని ముగిసినందున కడచిన పదియవతేదీని కలకత్తాకు పయనమై పోయెను. దారియందు దీని కెట్లాను ఎదురుపడి హుగ్లీనదీముఖమున కనణిదూరముననే ముంచిబిడిచెను. దీనియందుండిన ప్రయాణిక బృందమును మార్గొమ్మేనియాపై నెక్కించుకొని రంగూనునకు కొంచెముదూరమువరకును దీసికొనిపోయి అచ్చటనుండి పయనమైనప్పుడు సాక్ష్యదేవు నాపై నెక్కించిపోయినదట. ఈరీతిని ఎమ్మెకై జగన్నాథమునద్ద నావలను ముంచినదిమొదలు అచ్చటినుండి కలకత్తా ప్రాంతమునకు కలకత్తాప్రాంతమునుండి రంగూను ప్రాంతమునకు నిర్భయముగా దిరుగుచున్నదనుట నిశ్చయమయినది. దీనివలన బంగాళాఖాతమున జరుగవలసిన వ్యాపారమాలేయు కొంతకాలమువరకు నిలిచిపోవుననుట నిస్సందేహము. ఇంతచిన్నపడవ యి ధ్యముగా ఆంగ్ల సముద్రమగు బంగాళాఖాత దిరుగుచుండుట నిజముగా అద్భుతావహమే కాని తూర్పులో నాంగ్లనౌకాపై న్యము కొలపయే. ఈస్తు ఇండియాస్వాద్రవనుదళము నాలుగు యుద్ధపుపడవలు

వీనిలో జతగానుండు నాలుగునావలను కలది. ఇందులోని నాలుగు యుద్ధపుపడవలను ఎమ్మెకై వంటి సుసంక్షిప్తమగు శత్రువు మెంటిమై యెదిరిపడలకొనవు. జంటలుజంటలుగా దానివెన్నంటి దిరుగుచున్నవని విశ్వసీపవలసియున్నది. చీనా యందలి ఆంగ్లనావికదళము ఈస్తు ఇండియాతలమునకంటే చాలగొప్పది. కాని అచ్చటినుండి నౌకాపై న్యమును కడల్పుటయు తప్పదు. ఇంత చిన్నపడవను దాకుట కంత గొప్పబలము బయలుదేరుటయు సంత సమంజముగా నుండదు. కావున బంగాళాఖాతమందలి ఈ శత్రువును తునుముటకు ఈస్తు ఇండియా దళము వలం తికావలెను. కాగలదనుటకు సందియములేదు. సముద్రము విస్తారము. తమసంఖ్యతక్కువ. ఎమ్మెకై మిక్కిలి వేగముకలది. అందుచేత నాంగ్లనౌకాధికారులు దీనిని బట్టుటకు కొంతవ్యవధి కాగలదు. తానెట్లును లోబడవలసినప్పుట జర్మను నాయకుడెరుగును. అంతలోపుగ సాధ్యమయినంత పని చేసి మార్గముని యాతని యాశయమై యున్నదనుట స్పష్టము. ఇప్పటికే బంగాళాఖాతపు వ్యాపారము చెడనది. ఎమ్మెకై పట్టుబడువరకు వ్యాపారమే యసాధ్యము కాగలదు ఇదియే కలుగజోవునట్లము. దీనిని దీర్చ నధికారులు తీవ్ర ప్రయత్నములు సల్పుదురని నమ్మవలసి యున్నది.

ఏయిరువదీ ప్రాంతములందలి మహాసంగ్రామము కడచినయాటు దినములుగా నొక్కతీరున జరుగుచున్నది. ఇరువాగులవారిలో నొక్కరికైనను విశేషజయము నేటివరకు కలిగియుండలేదు. ఆంగ్లమిత్ర మండలిపై న్యములు పడవటిచినవను కొంతముందుకు త్రోసికొని నడచినట్లు తెలియు చున్నది. రీముప్రాంతమున సమర మతిసంకులమయి యుండుట విశేషము. కాగి, ఇచ్చటనొక్కరికీ లాభముకలినదని చెప్పవీలులేదు. మిత్రమండలియొకవంక ముందుకుపడినట్లును జర్మనివారు మరియొకవంక ముందుకుపడినారు. తూర్పున శత్రువులు ఆగ్నేయను ప్రాంతముల కొడుగునట్లు సూచనలుకలవు. పూర్వపుచివరన జర్మను యువరాజుపై న్యములు వెనుకొడుగుచునే యున్నవి. లోరేనులోని పోరాటము మిత్రమండలి పరముగనే యగుచున్నది. ఇట్లు పోరుమొత్తముగా కొనసను రెండు పక్షములలో నొక్కరికైనను లాభము కలుగునట్లు కొనరాకున్నను కొన్నివిషయములనుబట్టి సూచన లరయు వచ్చును. ఇప్పుడు సాధికర్యములు ముచ్చటిరీప నెంచినచో రెండు ప్రక్కలును సమానమని స్వీకరింప నున్నామని జర్మనివారు తెలిపినట్లు వినుచున్నాము. జర్మనిలోని పదునై దేడ్లవిద్యార్థులు మొదలుయుద్ధభట త్వమునకు నియమించబడి నారనియు అట్టివారిప్పుడు పట్టుపడి యీవిషయము విశదపరచి నానియు వార్తలుగలవు. నేటిసమరభూమిలో నొక్కచోటనే మిత్రమండలి పై న్యముల పైకిజర్మనులు పదివరాయములు గవయుటయు పరాభూతులగుటయు యుచున్నది. వీనినన్నిటినిపట్టమాడ జర్మనీ కడపటి నిరాశావేళముతో సర్వోగ్రసర్వశక్తులను వినియోగించుచున్నావము. రుష్యావారాష్ట్రీయాలోనికి యనులను కలచి వైచుచున్నావస్థములను గురించి మనకు వచ్చుచుండు వర్తనలు ములుగా నున్నవి వారు బోస్నియాలోనికి శించి స్వాగతమంచుచునచేరగలరట. సర్వీయా

సంధికిగాని మిత్రమండలివారితో నైక్యమందుటను దెలిపియున్నారు. రుష్యాచక్రవర్తిజారు తనకును తన ప్రజకును నన్యోన్యము కుదిరియుండు మైత్రిని సంకేతించు ననీధ్యజమొక్కటిని నగీకరించి ప్రజలయందు విశ్వాసమును జూపివారి యుత్సాహమువ్వింగ జేసినవాడైనాడు. న్యూజీలండు అధినివేశమువారు మన సామ్రాజ్యధక్యత్వాహములను కొనియాడుచు మనకు సందేహమపినారు. మన రాజప్రతినిధి హార్డింజ్ ప్రభువు మనపక్షముగా వారికి వందనము లర్పించినాడు.

1913-14వ సంవత్సరపు విశాఖపట్టణము డిప్యూటీబోర్డువారి రిపోర్టును విమర్శించుచు ప్రభుత్వమువారు గౌ. సి. వి. ఎస్. సరసింహరాజుగారియొక్కయు ము||రా||శ్రీ. డి. రామలింగస్వామిపంతులుగారియొక్కయు పరిశ్రమను బోర్డు అధ్యక్షుడు ప్రశంసించుట సమ్మోదాప్తహామని యభిప్రాయ మిచ్చుచున్నారు. సరసింహరాజుగారు విశాఖపట్టణము తాలూకాబోర్డునకును, రామలింగస్వామిపంతులుగారు విజయనగరము తాలూకాబోర్డునకును నసధికారాధ్యక్షులు. వీరువురును యూనియను పంచాయతులను, పాశశాలలను, రోడ్లలను, ఆసుపత్రులను పరీక్షించి పరీక్షించుటకునై తగుతమ తాలూకాలలో వరుసగా 82దినములును 100 దినములును కమానువెడలి మిక్కిలి యుపయోగకరమగు పని చేసినట్లు తెలియుచున్నది. అసధికారాధ్యక్షు లింత శ్రద్ధపూని పనిచేయుచున్నారనుట ప్రజాప్రతినిధ్యపక్ష పాతులకునుత్సాహకారణము. మన ప్రజాప్రతినిధు లందరును తమ తమ ధర్మముల యెడ నీమాత్రపు శ్రద్ధ చూపినయెడల నిజముగా తమకు ప్రభుత్వమువారు కలుగజేసియుండు శక్తులు కొద్దియే యైనను నచిరకాలములోపలనే పజలలో నొక విధమగు వికాసమును కలిగించి యెక్కువ స్వాతంత్ర్యముల నందుటకు బీజము నైచినవారగుదురనుటకు సంతయముండదు. కావున సరసింహరాజుగారును రామలింగస్వామి పంతులు వారును అట్టి అసధికారకారవ మందినవారికేగాక తదితర ప్రజాప్రతినిధులకును ననుకరణీయులని నమ్ముచున్నాము.

వాణియంబాడిపేరును పైక్కువొరగారిపేరును మాచడుపేరు లిదివరకే విని విసిగియున్నారు. అట్లుండియు మరల మేఘాపేళ్లను వినిపింపవలసినచ్చి నందులకు చింతించుచున్నాము. కాని యెంతప్రస్తుముగా నాపనిమాకు సాధ్యమో అంతప్రస్తుముగా చెప్పివిశుతుము. వాణియంబాడి మ్యూనిసిపాలిటీ కిటీవల దొరతనమువారు అసధికారియగు నొకయధ్యక్షుని జేతముపైని ఏర్పరచుకొనవలసినదని సభ్యులకు తెలుపువాడైరి. దీనికై మూడుసభలు జరిగినవి. మొదటి రెండుసభల విషయమంతయు నిటనననసరము. పైక్కుగారు అధికారసభ్యులను సీకొని అధికారి వర్గమునుండి యధ్యక్షులను లనంపువని కోరుటకు యధ్యక్షి. కడపటిసభలో మువ్వరు లసధికారాధ్యక్షునకై సమ్మతు ప్రసాదువు అధికారాధ్యక్షుడు పైక్కువొరగారు హిందువులపక్ష తమ సమ్మతి నానైపునకు మరల్చిరి. పువారి ఇష్టమునకు వ్యతిరేకముగా మృదీయ నైషమ్యము లేనిచోట కలుగురీతిని ప్రవర్తించి యుండుట కావహము. ఈమ్యూనిసిపాలిటీవిషయ గా విమర్శించినచో మన స్వపరిపాలనలు అధికారులచాయ క్రింద నేరీతిగా ప్రచుండుటయు విశదముకాగలదు.

TELEGRAMS.

INDIA.

Austro-German Retreat.

THE DEAD IN PILES.

A Graphic Description.

LAHORE, September 20.—The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables:—London, 18.—The "Morning Post's" correspondent at Petrograd relates some pictures of the Austro-German retreat in Galicia. The streams were choked with the bodies of the dead trodden down, until the current was dammed and overflowed the banks. Piles of the slain either awaited burial or were burning. Hundred of acres were sown with the dead, littered with weapons and equipment. Wounded and riderless horses were careering madly over the abandoned country.

Among the captured at Turobin were 38 heavy calibre guns bearing the Kaiser's initials.

Enemy's Guns Turned on Them.

The correspondent assumes that both the heavy guns and ammunition taken from the enemy will be used.

A Tribute to the Cossacks.

The correspondent pays a tribute to the prowess of the Cossacks who were able to deal successfully with four or five times their number of the Austrian or German Regular Cavalry.

Prisoners Interviewed.
Germany Mobilises Students.

ALLAHABAD, September 20.—The "Pioneer's" London correspondent cables:—The Exchange Agency's correspondent at Bordeaux, interviewed the German prisoners, who gave their ages as 15½. They declared that all students at school over 15 had been mobilised.

What will Happen?

There was some uncertainty as to whether the Germans mean to make a real stand on the present line or merely to hold the pursuit while their impediments get well away and some re-organising is done. There is also some speculation as to whether the Allies will attempt a turning movement with the Left or continue to force the Crown Princes' Army northward with the Right where every advance reduces the length of the frontier open for the German retreat.

French Ready to Attack.

The "Times" Paris correspondent says that the French have ample forces at their disposal to carry on the attack.

General Joffre's Strategic Skill.

General Joffre's use of the railway system, to concentrate huge reserves and throw them where required, has largely aided the Allies' offensive. The Paris-Marseilles Railway is at present monopolised by the Military.

Germans in Belgium.

Machine-Guns and Howitzers Of Heavy Calibre in Use.

ALLAHABAD, September 20.—The "Pioneer's" London correspondent cables:—

The correspondent of the "Central News" at Antwerp has just toured the German positions, defending from Brussels and Louvain which extend in a semi-circular form from a point five miles east of Termonde, to ten miles north of Brussels, and north of Louvain, where they turn in a south-easterly direction. Trenches, redoubts and other works are made by reinforced concrete and are well furnished with machine-guns and howitzers of considerable calibre.

Belgians Ready to Flood More Country.

The "Chronicle's" Antwerp correspondent says that the Belgians anticipating the German offensive are preparing to flood more country.

New Zealand and India.

Messages of Sympathy.

SIMLA, September 19.—The following message has been received by the Viceroy from the Governor of New Zealand:—"New Zealand desires to express unbounded admiration at the splendid response to the Empire's call made by all inhabitants of the mighty Empire of India and the friendly bordering States."

The Viceroy has sent the following reply:—"On behalf of India I thank New Zealand very heartily for her warm and friendly message and assure her that India is looking forward with the keenest enthusiasm to fighting side by side with New Zealand against the enemies of the Empire."

THE COLONIES

Australian Submarine Lost: No Details.

LONDON, September 19.—The Press Bureau states that the Admiralty has received a cable from Australia reporting the loss of submarine AE-I. No details are given.

TELEGRAMS.

[The whole of the Australian Squadron consists of only three light Cruisers and one battleship. The latest Naval authority does not mention any submarine. Possibly it may be a new addition.]

LATER

LONDON, September 20.—(5-20 A. M.)—Melbourne, Admiral Patey reports that the sub-marine was lost with all hands, numbering thirty-five Officers and men. She was last seen on the afternoon of the 14th, returning from patrol. The wreck is believed to have been due to accident. Casualties include Lieutenant-Besant and Lieutenant Hon. Leopold Scarlett, drowned.

RUSSIA.

Well-done Russia.

A NEW FLAG OF UNION.

Combines Imperial Arms and National Colours

LONDON, September 19.—(5-50 P. M.)—PETERGRAD. The Tsar authorises the use of a new flag, symbolising the Union of the Imperial Majesty and the People. It combines the Imperial Arms in the left top corner, and the National colours.

Russians Occupy
Senavia and Sambar.

LONDON, September 20.—

The Russians have occupied the fortified positions of Senavia and Sambar. The town of Jeroslav is in flames. It is believed that the Austrians abandoned Jeroslav, as their communications in the rear were threatened. The Russians have cut the communications in the rear of Prozcoysl.

SERVIA.

Servia and Peace.

LONDON, September 20.—

It is officially declared at Nish that Servia will not conclude a separate peace with Austria but will act with the Entente.

Montenegrins in Bosnia.

Well Received by Populace.

LONDON, September 18.—(7-45 P. M.)—CETINJE.—The Montenegrins were well received by the Bosnians when they entered Gorazda. The Allies hope to reach Sarajevo on Sunday.

JAPAN.

Japanese Attack Wangko-Huang.

Germans Run Away.

TOKIO, September 20.—(4-30 P. M.)—It is officially stated here that the Japanese in Caoshan Bay attacked the enemy at Wangko-Huang a fortified position with quick-firers. The Germans at sunset abandoned their trenches in disorder leaving equipment and supplies.

GERMANY.

Germans Falling Back.

LONDON, September 20.—

Latest advices from Paris indicate that the Germans are preparing to fall back on Ardennes, where they will again seek to entrench themselves.

German Atrocities.

Attempts to Depreciate Reports.

LONDON, September 18.—(7-45 P. M.)—Newspapers suspect that German agents are at work attempting to depreciate the verified reports of German atrocities.

CALCUTTA.

The "City of Winchester."

Lascars Tell the Story of its Sinking.

CALCUTTA, September 20.—The lascar crew of the "City of Winchester" arrived here on board the "Fook-sang" from Singapore. They state the "Konigsburg" met a vessel a few hours from Aden at 9 P. M. The vessel was accompanied by another, which the Serang believed to be the Hamburg America liner. This liner took away most of the European Officers, except the three who remained with the lascars to reassure them. The cruiser left the "City of Winchester" at 6 A. M. near Carini Island, after taking what it wanted. Three days after she returned, removed the lascars and fired seven shots at the vessel. Two hours later the Indians were transferred to the Hansa liner, the "Goldenfels," which took them to Sabang. A Dutch vessel later took them to Singapore.

The Serang states that the "Goldenfels" passed the "City of Winchester" 24 hours after the bombardment, and she was still afloat with the bulwarks 6 feet above water.

TELEGRAMS.

A TIMELY WARNING.

An Italian Captain Honoured.

CALCUTTA, September 20.—H. E. the Governor presented a gold watch to Captain Giacopello of the "Loredano" for services in warning five vessels.

The E. C. R.

CALCUTTA, September 20. The breach on the East Coast section of the Bengal Nagpur Railway is repaired and through communication restored.

KHURDA, September 19.—Breaches at miles 535112 and 53716 on the east coast section of the B. N. R. have been repaired and through communication restored at 16 hours to-day.

SIMLA, September 19.—

The Secretary of State has sanctioned the creation of two additional Deputy Directors of Agriculture in the Indian Agricultural Service for Berar and Orissa, and one Assistant Director of Agriculture.

BURMA.

The Burma Red Cross Society.

RANGOON, September 19.—An enjoyable and varied entertainment was given at the Government House last night in aid of the Red Cross Society, Burma Branch, to provide for the comforts of the wounded soldiers in the war. There ought to be a substantial addition to the Red Cross Society's work, judging by the bumper house present.

The Anglo-Indian League.

RANGOON, September 19.—

The Hon. J. Dabern, President, The Anglo-Indian Empire League, Rangoon, has received the following telegram from the Hon. Mr. Abbott, Calcutta:—"In reply to my question in the Imperial Council I was informed that depots throughout India and Rangoon have been opened for recruitment of European British Regiments."

SOUTH INDIA.

In the Travancore High Court.

An Interesting Case.

TRIVENDRUM, September 18.—At the Travancore High court before Justice Muthunagam Pillay and Veeragharaya Aiyengar an appeal was made against the order of the District Judge of Kottayam remanding the suit Secretary of state for India in Council Versus Mr. K. P. Raman Pillay B. A. BL. for damage and for breach of trust. The hearing was adjourned for arguing on the retrospective effect of the Royal Proclamation and the question whether the Secretary of State for India is a corporate body.

Mr. E. J. John appeared for the appellant and the Head Sirkar Vakil for the respondent.

A Case of Cheating.

BANGALORE, September 18.—George Evans an elderly European of good address and who is said to be a match factory expert was produced before Mr. Cox, District Magistrate, to-day charged with cheating Mrs. Cromwell, proprietress of St. Marks Hotel of Rs. 450 which he received from her in April last after staying in the hotel for sometime. Evans was arrested in Madras yesterday on return from Colombo and pleaded that he was on his way to Bangalore. Being unable to obtain bail he was remanded till Monday.

UNITED PROVINCES.

Railway Breach.

On Oudh and Rohilkund Main Line.

Lucknow, September, 19.—Owing to very heavy rainfall the Oudh and Rohilkund Railway main line breached near Ramur Manda Pande. Detailed report is not yet received. Main line through services are being run between south of Bareilly and north of Morarabad via Chandausi.

BOMBAY.

Bombay Governor's Son Missing.

BOMBAY, September 20.—News has just reached Bombay that the eldest son of H. E. the Governor of Bombay and Lady Willington, Lieut. the Hon. Gerald Freeman Thomas of the Coldstream Guards is among the British Officers, who are reported to be missing.

The Homeward Mail.

BOMBAY, September 21.

The Homeward Mail steamer "Simla" left Bombay Harbour at 5-30 P. M. on Saturday.

The Bombay War Fund.

BOMBAY, September 21.

The Bombay Presidency War Relief Fund now amounts to thirteen lakhs fifty-five thousand and contributions to Bombay Women's Branch Rs 95,690. Total subscriptions collected for Belgium Red Cross Fund by Vice-Consul for Belgium in Bombay now amounts to Rs 18,929.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

STATUS QUO MAINTAINED.

Mr. LLOYD-GEORGE ON THE WAR PATH: "TEAR THE BULLY FROM HIS SEAT"

A New Flag of Union For Russia.

JAPANESE TAKE WANGKO-HUANG.

THE "EMDEN'S" EXPLOITS: THRILLING NARRATIVES.

(REUTER'S AGENCY.)

The great battle along the line of the Aisne has been in progress for the last six days and not much seems to have been done up to date. The Allies seem to be gaining as usual, slight advantages on the left. In the centre there appears to have been the thickest fighting without advantage to either party. On the right the Germans are said to be making preparations to retire on the Ardennes. The Crown Prince's Army in the extreme east is reported to continue retreat. With all this stationary aspect of the war the news that Germany is prepared to treat the war as drawn if peace proposals have now to be made, that the allies were able to repulse ten continued attacks at one point, and that even students of 15 had been mobilised in Germany is sufficient to indicate that Germany is straining every nerve to continue the fight and is doing so in almost a spirit of last desperation. The Servians have declared oneness with the allies for matters of war or peace. The Russians are advancing too and occupying fresher positions in Austria and the carnage that Austria is suffering is terrible to read. The Tsar has adopted a new flag symbolising the Union of himself and his people and added one more incentive to the Russian emotion. The Montenegrins are marching into Bosnia almost as friends and kinsmen of the people and they expect to be soon at Sarajevo. The Japanese have gained a victory at Wangko-Huang. The New Zealanders have felt it their duty to express their unbounded admiration for us Indians. Our Viceroy has thanked them for it and told them how enthusiastic India is to fight for the Empire.

GREAT BRITAIN.

A Magical Change.

German Condition of Peace.

DON'T DISMEMBER GERMANY, PLEASE!

But What of German Colonies?

LONDON, September 19.—(6-15 P.M.)—WASHINGTON.—The German Ambassador to-day states that Germany is willing to call the war a draw and make peace on the basis that Germany in Europe is not dismembered.

Peace Endeavours Fail.

LONDON, September 19.—(2-20 P. M.)—WASHINGTON President Wilson has virtually abandoned his endeavours for peace, and will await a definite expression from one of the belligerents.

MR. LLOYD-GEORGE AND THE WAR.

German Barbarism Must be Stamped Out.

LONDON, September 19.—(3-40 P.M.)—Mr. Lloyd-George addressed a recruiting meeting of Welshmen at the Queen's Hall. All parties were represented on the platform. The Chancellor emphasised that we could not have refrained from war without national dishonour. He denounced the breaking of the treaty obligations by Germany, and declared that Germany must be taught to respect treaties in future. Germany's barbarism, he said, must be stamped out. Mr. Lloyd-George added:—"This doctrine of a scrap of paper went to the root of all Public Law."

A Fraudulent Bankrupt.

Turning to the German excuses, he said, a great Nation ought to be ashamed of behaving like a fraudulent bankrupt and of trying to escape its obligations.

We will March Thro' Terror to Triumph.

A Nation disregarding its honour was doomed. Prussia was the road-hog of Europe, but we would tear the bully from his seat (Cheers.) Prussia thought we could not beat them. It would not be easy. It would be a long job, but in the end we would march through terror to triumph (Loud Cheers.)

STATUS QUO MAINTAINED.

Weather Still Bad: Heavy Rain Falling.

LONDON, September 19.—(3-40 H.M.)—The Press Bureau states that the situation is unchanged. The counter-attacks against the First Division during the night were driven back. The weather is bad, rain falling heavily.

SIMLA, September 20.—The Secretary of State's cable to the Viceroy, despatched at 6-35 last night, confirms the news given above.

No Change on the Aisne.

Counter Attacks Repulsed.

LONDON, September 20.—(4-30 P. M.)—The Press Bureau announces that no change has occurred in the situation on the Aisne. The weather is very bad. Counter-attacks delivered on Saturday afternoon and night were easily repulsed with loss to the enemy.

Germans Being Reinforced.

LONDON, September 19.—(5-50 P.M.)—A Paris Communique of this afternoon states: Our Left Wing on the right bank of the Meuse, near Noyon made progress. We hold all the heights on the right bank of the Aisne against the enemy, who are apparently being reinforced by troops from Lorraine.

Still They Stick to the Trenches.

The German in the Centre have not moved from the deep trenches.

The Crown Prince's Army continues to retreat.

Our advance in Lorraine methodically continues.

This battle is proceeding at various points along the whole line. Both Allies and the Germans are strongly entrenched.

A Favourable Situation.

Rheims Cathedral Bombarded.

LONDON, September 20.—(3-20 A.M.)—PARIS 10 P.M.—(Official). The general situation on the Aisne is favourable to the Allies. Our Left Wing captured a flag south of Noyon and took numerous prisoners belonging to the XII and XV Corps and Guards after serious fighting on the plateau of Craonne.

The Germans, despite the extremely violent attacks, failed to make the slightest headway before Rheims. They bombarded the Cathedral all day.

The general position on the Left Wing is unchanged.

In the Centre we have advanced on the western Reverse of Argonne. There is nothing new on the Right Wing.

[Craonne is some 15 miles to the south-east of Laon, in the Aisne Province.]

A Paris Communique.

Hills of Brimont Taken and Retaken.

LONDON, September 20.—(6. 50 P.M.)—A Paris Communique issued this afternoon says:—On the left wing a further slight progress has been made on the right Bank of the Oise.

The honour of capturing another Standard belongs to the Algerian Division.

All the enemy's attempts supported by numerous guns to break our front between Craonne and Rheims have been repulsed.

The Germans persisted in firing on the Rheims Cathedral which is aflame.

The Hills of Brimont near Rheims part of which we had taken have been retaken, but we have taken the Grove of Pompelle.

In the centre we have captured the village of Souain and a thousand prisoners.

Our progress on the Western Slope of Argonne is confirmed.

The enemy in Lorraine has retired beyond our frontier, particularly evacuating the region of Avricourt.

The Germans have unsuccessfully attempted the offensive in Vosges against Saint Die. Our progress is slow here owing to the difficult country, defensive works and bad weather.

Allowance to Soldiers' Wives.

LONDON, September 18.—The new separation allowances for soldiers' wives are 12s. 6d. weekly, with 2s. 6d. for each of the first three children and afterwards 2s per child.

An increase of payment to the widows is under consideration.

Admirals Become Naval Reservists Great Patriotism.

LONDON, September 19.—From the mass of official appointments emerges the notable example of sporting patriotism by Admiral Paget and Admiral Startin. Not having an opportunity to serve in their rank afloat, they have resigned from the Navy and joined the Naval Reserves, and are commanding the yachts engaged in mine-sweeping in the North Sea.

British Casualties.

LONDON, September 19.—Among the officers killed are Lieutenant Sir A.G. Gibson Craig and Lieutenant Powell, Highland Light Infantry; Captain Lord Guernsey and Captain Berners, Irish Guards; Lieutenants Bingham, Lockwood and Wyndham, Coldstreams; Lieutenants Des Voeux and Pickersgill-Cunliffe, Grenadier Guards; Captain G. W. Blathwayt and Lieutenants J. E. L. Clark and Eissman, Field Artillery; Captain Fitzgerald, Fourth Dragoons; Captain Forest, R.A.M.C.; Captain R. N. Grenfell, attached Ninth Lancers; Lieutenant G. L. Miller, Royal Engineers; and Lieutenant Perkins Berkshires.

Died of wounds:—Colonel F. R. F. Boileau and Lieutenant Hadfield, South Lancashires.

Missing:—Major Cookson, Royal Sussex; Major Bayley, Field Artillery.

Wounded:—Captain Sir W. B. Brattleot, Coldstreams and Colonel Dalton, Army Medical Service; Major, Gillison, Horse Artillery and Major Mockett, Fourth Hussars.

Killed in Nyassaland:—Jemadar Sher Baz, 29th Panjabis.

LONDON, September 18.—(7-45 P. M.)—The following Officers have been killed in action:—Lieutenant Bond, Captain Cathcart, Major Foljambe, 2nd Lieutenants Foster and Thompson, of the King's Royal Rifles; Captain Jenkinson, of the Rifle Brigade; Lieutenant Henriques, of the West Surrey Regiment; Lieutenant Denroche-Smith, of the 18th Hussars; Major J. H. Johnstone, Field Artillery; Lieutenant-Colonel Montresor and Lieutenant the Hon'ble H. L. Pelham, Sussex Regiment; Lieutenant Seabrook, Intelligence Corps.

The following Officers have been wounded:—Colonel N. J. Cameron, of the Cameron Highlanders, Lieutenant-Colonel Ponsonby, Coldstream Guards, Major Jelf, King's Royal Rifles, Lieutenant-Colonel Lowther, Scots Guards, Colonel Mc Lachlan, Cameron Highlanders, Major Mathew-Lannowe and Major Pilleau, West Surrey-Regiment, Major G. H. Nicholson, Royal Field Artillery, Majors Stewart and Murray, Black Watch.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ప్రాస్తులు.

లాయర్ జార్జి గారు-యుగము.

జర్మనీవారి క్రొవ్యము నాశనము చేయవలెనట.

లండను సెప్టెంబరు 19:—జేల్లుపజలను నైస్యములో జేర్చుకొను సందర్భమున జ్యేష్ఠహాలునందు లాయర్ జార్జి గారిట్లు ప్రసంగించి—అర్జీ కక్షలవారును సభకువచ్చియుండిరి. మనము యుద్ధమునకుపోకుండు నుండినచో మనజాతీయమునకు గౌరవముతప్పక తటస్థించును. ఒడంబడికలచే నొక జాతీయమువారికిని మరొక జాతీయమువారికిని గలుగు బాధ్యతల సరకు జేయవలయునట జర్మనీవారిని ఖండించిరి. ఇక ముందు నొడంబడికల మన్నించునట్లు జర్మనీవారికి బుద్ధి దెప్పవలెను. జర్మనీవారి క్రూరత్వము నడుగంటనాశనముగావింపవలెను. ఒడంబడికయిన నొక కాగితమేగదా యని జర్మనీవారిని యున్నారు. ఇ యర్జీ ధర్మస్థాపనములనునకు పోనికరము.

దివాలాకోరువలె జేయుట సిగ్గుచేటు.

యుద్ధమునకు దిగుటకు జర్మనీవారు చెప్పిన కారణముల విషయమున ముఖ్యమంత్రియగు కృత్రిమోద్దేశ్యముతో దివాలా తీసినవానివలె యూరపించుటయొక రుచిబాధ్యతల ద్రోసి పుచ్చబ్రయత్నించుటయొక నొక గొప్ప జాతీయమునారికి సిగ్గుచేటుని చెప్పిరి.

జయము నొందెదము.

గృహరక్షము నలక్ష్యముచేయు జాతీయమువారు తప్పుక చెడదురు. బరోపాకంఠటికిని ప్రవేశమువారు భయకారులుగనున్నారు. వారిని తిరుగునట్లు తీసుకొనునండి మనము క్రిందికి లాగెదము. మనము భారీనోడింపజాలమని ప్రవ్యావారు రలించిరి. ఇది సులభ సాధ్యముగాదు. ఇందులకు చాల కాలము పట్టును. అయినను చివరకు జయము గాంచెదము.

నైనికుల భార్యలకిచ్చు వేతనము.

లండను సెప్టెంబరు 18:—తమ భర్తలనుండి విడదీయబడుటచే నైనికుల భార్యలకు వారమునకు 12 పి 6 సె॥ లను మొదటి ముగ్గురు బిడ్డలలో నొక్కొక్కరికి 2 పి 6 సె॥ ల వంతునను మిగత బిడ్డలకు 2 పి 4 సె॥ లను నియ్యబడును.

విధవలకిచ్చు వేతనములు హెచ్చుకేయుట కాలాచింపు చున్నారు.

ఎంకెయొద్దస్థితి.

రిమ్మగుడిపొడ ఫిరంగులు గాల్చిరి.

లండను సెప్టెంబరు 20:—ఎంకెయొద్ద మొత్తముమీద స్థితిగతులు మిత్రమండలి వారికనుకూలముగ నేయున్నది క్రొత్త యెత్తుప్రదేశములందు నెం 12 ను 15 రు గాడ్జలతోను పటాలములతోను తీవ్రముగా మన నైస్యమునందు నెడమ చేలివైపునా కొక కక్షాకమును అనేకమంది ఖైదీలను నాయకకు దక్షిణమువైపున బట్టుకొనిరి. అని నొరతనమువారు తెలియజేసిరి.

జర్మను లెంత తీవ్రముగ పడి పోరినను రిమ్మవద్ద వా రెంతమాత్రమును ముందునా బోజాలక యున్నారు. రోజంతయు చేవాలయమునంద ఫిరంగుల బ్రయోగించిరి. ఎడమచేలివైపున స్థితిగతులు మారలేదు.

మధ్యరంగమునందు మనము ఆగ్గోననందలి రివర్స్ పడ మడివైపునకు ముందునకు వచ్చితిమి

కుడిచేలిభాగమున క్రొత్తవేమియు లేవు.

[ఎంకెయొద్ద బ్లాగోని లోకకు వైస్సలిమూల ముమారు 15 మైళ్ల దూరములో క్రొత్త ఉన్నది].

కొత్త ఉద్యోగములు

లండను సెప్టెంబరు 19:—అడ్మిరల్ నేషన్, అడ్మిరల్ స్టోర్ టీస్ గారు యుద్ధమునకు పోయిన అనకాశము చిక్కనందున, నౌకానైస్యమునందలి ఉద్యోగములకు రాజీ ఇచ్చి ఉత్తర సముద్రములో జర్మనీవారు వెళ్లిన మందుగనులను తీసివేయునట్లు బ్రిటీషు నావలపై ఉద్యోగముగనుండి తమదేశాభిమానమును నెల్లడించినారు.

మార్పులేవియులేవు.

లండను సెప్టెంబరు 20:—క్రొత్తపకటన సంఘము వారు ఈక్రిందివిషయమును తెలుపుచున్నారు:—ఎంకెయొద్ద

మార్పులేవియు కలుగలేదు. వర్షము గాలి మెండుగానున్నది. శనివారము బ్రిటీషు, ఫ్రెంచి నేవల జర్మను నేవల మిడపడినవి. జర్మను నేవలు తిరిగి బ్రిటీషు ఫ్రెంచి నేవలమీదపడినవి బ్రిటీషు ఫ్రెంచి నేవలు, జర్మను నేవలను వెనుకకు వెళ్లకొట్టినవి. జర్మను నైనికులు నష్టమైనారు.

స్థితిగతులు మారలేదు.

వర్షము గురియుచున్నది.

లండను సెప్టెంబరు 19:—స్థితిగతులు మార్పునొందలేదు. మొదటిపటాలముమీద గాల్చి జర్మనీవారు పడినపుడు వారిని వెనుకకు తోసిరి. వాతావరణము చెడియున్నది. వర్ష మెక్కువగా గురియుచున్నది. జర్మను నేవల నాఫీసువారు తెలుపుచున్నారు.

స్థితి సెప్టెంబరు 20:—వైస్సలి ప్రకటనను నిన్నటిరాత్రి 6-30 గంటలకు స్టేటు సెక్రటరీ గారు క్రిజెన్ రాయగారికి తలెనంపిరి.

పరాసు సేరలు.

ఫ్రెంచివారికి శత్రువులమీద బడుటకు జాతీయత మంత్రి వైనికులున్నారుని టయియు పత్రికాపాఠశాలలో విలేఖకుడు తెలుపు చున్నారు.

జర్మనుల నేర్పు

రివర్సులలో చాలామంది నొక్కచో జేర్చి యకసరకును చోటికి వారిని బంపునట్లు ఇనుపవారులను జనరల్ జాగ్రేగా రువహరించి మిత్రమండలివారు మోక్షమొద బడుట కెంతయు సాయమొకర్చిరి ప్రస్తుతము వాతావరణముండి మార్పు తీసుకు బోవు లైలుమార్గము వైనికోద్యోగీయులయధి కారమున నున్నది.

వ్యవసాయ వార్తలు.

లండను సెప్టెంబరు 20:—(సాయంకాలము 6-50) టయిజినడి కుడిప్రకటన ప్రకటన వామభాగమువారు కొంతమేలును చేయగలిగిరి.

బ్రిమాంటు కొండలను పట్టుకొనగ మరల వానినిదర్శనము లాగుకొనిరి.

అల్బీరియను మరియొక శత్రువౌకమును పట్టుకొనిరి. క్రొత్త రెయిన్సులకు మధ్యమున సేనాముఖమును చిందరవందర చేయవలెనని శత్రువులు విశేషమున ఫిరంగుల సహాయముతో చేసిన ప్రయత్నము విఫలమైనది.

జర్మనులు రెయిన్సు చేవాలయముమీద ఫిరంగులు కాల్చుటచే నది తగలబడినది.

రైమ్మువద్దనున్న బాయిమాంటుకొండలలో కొంతభాగ మిడినదకు మధ్య స్వాధీనమైనది. దానిని జర్మనులు మరల పట్టుకొనిరి. మేము సాంసెల్లీ నోటు స్వాధీనపరుచుకొంటిమి.

మధ్యభాగమున మేము సోవిత్ గ్రామమును పట్టుకొని నేనుమంది ఖైదీలను పట్టుకొంటిమి.

ఆగ్గోను వ్యవభాగమున మావిజయము ప్రకటనైనది.

లాయెయిలోనున్న వైసులు మన సరహద్దును విడిచిపోయిరి. ఆగ్గోను భాగమునంతయును పూర్తిగా మిడిపోయిరి.

వాస్టేములో సెయింటుమిడికి జర్మనుల రోజుయొగాని సాధ్యముకాలేదు ఈక్రిందమున దేశము ప్రయాణమున కనుకూలమైనది కాకపోవుటవలనన వాతావరణాన్ని అనుకూలముగా లేనందునను శత్రువులు చేసినకావురలల వలనను మాకంత ఆనుకూలము కలుగలేదు అని ప్యారిసునుండి యామధ్యహస్త మొకసమాచారము వచ్చినది.

జర్మనీ

జర్మనీ నాంతినిగోరుట.

బరోపాలోని జర్మనీదేశమును చీల్చుకుడు.

లండను సెప్టెంబరు 19:—వాషింగ్టన్ ప్రత్యక్షమునం దెవరికిని తెలుపుకలుగలేదని జర్మనీవారు ప్రకటించుచున్నది యున్నారు. బరోపాయందలి జర్మనీదేశమును చీల్చుకున్న ములుగ జేయకుండుటకు సమ్మతింపిచిచో జర్మనీవారు సంధి జేసికొన నిష్ప్రముకలిగియున్నారుని జర్మనీవారి రాయచారి నేడుచెప్పెను.

బెర్లియంలో జర్మనీవారు.

పొట్టికరంగులను పెద్దకరంగులను ప్రయోగించుచున్నారు. అలహాబాదు సెప్టెంబరు 20:—పయనీరు పత్రికయొక్క లండను విలేఖకుడిట్లు తలెనంపుచున్నాడు. బెర్లియాండికి తూర్పునవైదు మైల్లదూరముననుండి యధాంధ్రా కారముగ బ్రెస్లెన్సునకును లొలైనునకును నుత్తరముననున్న మైల్లదూరమునకును వ్యాపించి యుండి కాపాడుచుండి జర్మనీవారు సామము లన్నిటిని ఆంధ్రెస్సులోనున్న పెంట్రిల్ న్యాయపత్రికా విలేఖకుడు మాచివచ్చెను. లొలైనుకు తరమునందు జర్మనీవానిసామములు వైస్సలిమూలగా దిగిరి వ్యాపించియున్నవి. కందకములు, బురుజులు మున్నగువి నున్న ముఖో గట్టబడియున్నవి. వీనియన్ని టియందును గావలసిగిన్ని పెద్దకరంగులు పొట్టికరంగులను బాగుగ నుచ్చియున్నారు.

జర్మనీవారికి క్రొత్త సైనికులు.

లండను సెప్టెంబరు 19:—మ్యాగుడి కుడిచేతిగట్టున నున్న నాయకవద్ద మన నైస్యమునందలి యెడమచేతి భాగమునకుమేలు కలిగినది. ఎంకెయొద్ద కుడిచేతి గట్టుననున్న పక్షత ములగ్నియు మన స్వాధీనములో నున్నది. శత్రువులకు లొలైనునుండి క్రొత్త సైనికులు వచ్చుచున్నది.

జర్మనీవారు కందకరంగులలో నేయున్నారు.

మధ్యరంగమునందు జర్మనీవారికను కందకముల వర్షల లేదు. జర్మనీ యుద్ధరంగుగారి నైస్యము వెనుకకు బోవుచు నెయున్నది. లొలైనునందు మనము క్రమముగా ముందునకు బోవుచున్నాము. ఈ యుద్ధము సేనాముఖమునందంతటను ఆశేకస్థలముల జరుగుచున్నది. మిత్రమండలి వారును జర్మనీ వారునుగూడ డిట్టుగు కందకముల ద్రవ్యుకొనియున్నారు.

విద్యార్థుల నైస్యములో జేర్చుట.

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 20:—బోర్డోలోని ఎక్స్సెజ్ ఏజెన్సీవారి విలేఖకు లొలైను జర్మనుల వైదొలగి ముచ్చటింపగా వారు తమవయస్సు 15 ఏండ్లలో మామములనియు, 15 ఏండ్లకు మించిన విద్యార్థులందరును నేనయందు జేర్చబడి రనియు దెప్పిరి.

నీను జరుగుచు?

ప్రస్తుతము తామున్న స్థానముల నలిచి జర్మనీవారు పోరుదురా? లేక తమ యాటంకముల దీర్చుకొని క్రొత్తయేర్పాటుల జేసికొనువరకు విరోధులు తమకు దరుమకుండుటకై యిట్లుచేసి యుందురా? యని ప్రశ్నయము కలుగుచున్నది. మిత్రమండలి వారి కుడిచేతి నైస్యము జర్మనీయు న రాజుగారి నైస్యమును పోలుచున్నట్లు ప్రకటన బోయిన కొలదిని జర్మనీవారికి వెనుకకుబోవుటకు వీలైన దేశ విస్తీర్ణము తగ్గిపోవును. ఇందుచే మిత్రమండలి వారినిధము నవలంబింతునో లేక తమ యెడమచేతి నైస్యముతో శత్రువుల పాస్వారుల జేర బ్రయత్నించునో? తెలియకున్నది.

జర్మనీ నేవలు.

లండను సెప్టెంబరు 20:—జర్మను నేవలు ప్రాప్య దేశమునందలి ఆడ్మెన్ట్ పరగణాలో ప్రవేశించి యుద్ధములు రివ్యుకొని సురక్షితముగ నుత్తరమునకుని బ్రయత్నించుచున్నట్లు ప్యారిసు నగరమునుండి వార్తలు వచ్చినవి.

జపాను, జర్మనీలయుద్ధము.

టోక్యో సెప్టెంబరు 20:—జపానువారు లోషను అభాతముగా వారు కొంతదూరము జర్మనులమీద ఫిరంగులను కాల్చినారు. జర్మనులవైపును ప్రాప్యదేశము సమయమున ఆహార పదార్థములు, మొదలగు వస్తువులనునది వెల్లిపోయిరి. అని జపాను దొరతనమువారు టోక్యోనగరములో ప్రకటించినారు.

జర్మనీవారి క్రొవ్యములు.

లండను సెప్టెంబరు 19:—జర్మనీ నైనికులుచేయు క్రూరకృత్యములను తగ్గించి తెలుపుచున్నది. జర్మనీదేశీయులగు ప్రతీకాప్రతినిధులు ప్రయత్నించుచున్నట్లు లండనువార్తా పత్రికలు అనుమానించుచున్నవి.

సర్వీయా

ఆఫ్రికాయా సర్వీయాలు

రాజీ ప్రయత్నములు

లండను సెప్టెంబరు 20:—సర్వీయా ఒక వేళ ఆఫ్రికాయాతో సంధిజేసికొన తలచినామనియు, రషియా, ప్రాప్య దొరతనములను సంతోషపరిచిచే జేసికొనదు. అని సర్వీయా దొరతనమువారు టిస్ పట్టణములో ప్రకటించినారు.

ఆస్ట్రేలియా.

ఆస్ట్రేలియావారిసబ్ మెట్రెయి.

లండను సెప్టెంబరు 19:—వార్తాపత్రమునాటికి వారిసబ్ మెట్రెయి లెఖియజేయుచున్నారు. సెం. ఎ. ఎ. సబ్ మెట్రెయి ఒక నమూనాను ఆస్ట్రేలియావారిసబ్ మెట్రెయి వారికి తిరిగి వచ్చెను. వైకములేవియు పలుపబడలేదు. ఒకయుద్ధపుటోడయు మూడుటెట్లుకూడయు మాత్రమే ఆస్ట్రేలియావారికి గలవు. వారికి సబ్ మెట్రెయిలన్నవని వారి నాకాధికారు లెవరును తెలియించలేదు. బహుశానిది కొత్తగా జేర్చబడి యుంచుచున్నది.

ఒకసబ్ మెట్రెయి మునిసిపాల్ ఫుట.

మెట్రెయి సెప్టెంబరు 20:—సబ్ మెట్రెయి 28 మంది మనుష్యులతో మునిసిపాల్ యిది. ఇందులో కొందరు క్రీకెట్టు, కొందరు అక్టివ్ టెనిస్ ఈ సబ్ మెట్రెయి సమద్రములో కాపలాజేసి ఉంచుచుండగా ఆగపడినది. ఇది సమద్రములో కొండకో మరదేనితో తగిలి మునిసిపాల్ యిదని తలచుచున్నాడు. చనిపోయినవారిలో లెఫ్టనెంటు డిసెంటు, లెఫ్టనెంటు ఆనరబిల్ లియోనార్డుస్కాల్స్ గార్లు కలరు.

రష్యా.

ఆస్ట్రేలియా, రష్యా యుద్ధము

యుద్ధభూమి వర్షము.

లాహారు సెప్టెంబరు 20:—రష్యా అండు మిలిటరీ కలెక్ట్ పత్రికయొక్క లంఘన విలేఖకుడు, ఈ క్రింది తిరిగివార్త పంపినాడు:

లండను 18:—రష్యానుండి ఆస్ట్రేలియా, జర్మను సేనలు వెళ్లిపోవుటకు గూర్చి మెట్రెయి పట్టణము నందలి మార్షింగు పోస్టు పత్రికా వలేఖకుడు ఈ క్రింది విషయములను తెలిపెను:—నీస్టరునది ప్రవాహమును ఆస్ట్రేలియా, జర్మను సైనికుల పీనుగులు ఆవిశేసినవి. నీరు పోవుటకు మార్గము లేక గట్ట మీదుగా ప్రవహింప నడి. లెక్కలేని పీనుగులు నేలవైచుడి యున్నవి. వానికి ఉత్తరక్రియలు జరుపు ప్రయత్నములు జరుగలేదు. కొన్ని పీనుగులు చనిపోయియున్నవి. అత్యంతదల ఎకరముల నేల పీనుగులు, ఆయుధములు, దస్తులు, ఇతర యుద్ధసామగ్రితో నిండియున్నవి. యజమానిని కోల్పోయి, దెబ్బలుతిన్న గుట్టములు పిచ్చి తిన్నవానివలె గంతులు వేయుచుపోలములమీదపడి పోవుచున్నవి.

వారిఫిరంగులతో వారికోట్టుట.

ఆస్ట్రేలియా, జర్మను సైనికుల వద్ద లాగికోనిన ఫిరంగులను రష్యా సైనికులు వారికోట్టుటకు ఉపయోగించుచున్నాను. లుకోవీన్ వద్ద రష్యావారి అధినేత సేన ఫిరంగులలో 28 దిండి మీదజర్మను చక్రవర్తిగారి పేరు పాడి అక్షరములతో చెక్కి యున్నది.

రష్యాను సైనికుల పరాక్రమము.

రష్యాను సైనికులు, తమకంటే నాలుకైన రేట్లు హెచ్చుగన్న ఆస్ట్రేలియా, జర్మను అశ్వదళముతో అల్పైర్స్ ముగి పోరాడుట ప్రశంసనీయము.

రష్యా, ఆస్ట్రేలియా యుద్ధము.

రష్యానులొన్ని కోట్లను పట్టుకొనుట.

లండను సెప్టెంబరు 20:—రష్యాను సేన ఆస్ట్రేలియా దేశము నందలి సెనియా, బాంబురు అను ప్రదేశములలో నున్న కోటలను ఆక్రమించు కొన్నది. జేరోస్లావు పట్టణము తగులపడుచున్నది. జేరోస్లావుపట్టణమునకు వెనుకనున్న మార్గములకు తొనమువచ్చునను భయము వలన ఆస్ట్రేలియావారు ఆపట్టణమును వదిలి వెళ్లిపట్టుకొని, ప్రాజాయ్ పట్టణమునకు వెనుకనున్న మార్గములను రష్యాను సైనికులు తెగకొట్టిరి.

బెల్జియము

బెల్జియంవారు దేశమును ముంచ బ్రయత్నించుచున్నారు. జర్మనీవారు తమవీధి పడుచురని బెల్జియంవారు దేశములొనికి సమద్రమున వదిల బ్రయత్నములు సేయుచున్నారని క్రానికల్ పత్రికకు ఆంగ్లేయులలో గల విశేషకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

అమెరికా.

అమెరికావారిశాంతి ప్రయత్నములు.

లండను సెప్టెంబరు 19:—అమెరికా - శాంతిసాధన కొనకు వెళ్లిడెంటు విల్సనుగారు బ్రయత్నింపమానుకొనిరి. ఈ యుద్ధములవారిలో నెవరైనను స్పష్టముగా తెలుపుదనుక వేచియుండురు.

మాంటినిగ్రో.

మాంటినిగ్రో సేనలు.

లండను సెప్టెంబరు 18:—మాంటినిగ్రో సైనికులు, బాస్నియాదేశము నందలి గోరావలపట్టణము చేరినప్పుడు ఆపట్టణములో నివసించినవారు చాల సంతోషించిరి. సర్వ యా మాంటినిగ్రోసేనలు ఆదివారమునాటికి సెరాజెవోపట్టణము చేరవలయునని ఆలోచింపుచున్నారు.

దక్షిణహిందూస్తానము.

మొనూరు దసరా ప్రదర్శనము.

బెంగళూరు సెప్టెంబరు 19:—మొనూరులో దసరా పండుగతోపాటు జరుగు ప్రదర్శనము 21వ తారీఖునుండి జరుపవలె నని నిశ్చయించిరి. ఏకారణము వలననో ప్రదర్శనము 25వ తారీఖునుండి ప్రారంభమగునని మొనూరుదొరతనమువారి ద్వారా తెలియజేయబడి.

రైలుకట్టలు తెగిపోవుట.

కలకత్తాబండి ఆలస్యమగుట.

కాలేరు సెప్టెంబరు 19:—డిస్ట్రిక్టుట్రాఫిక్ నూపరిం తెండెంటుగార్లు తెలియజేయుచున్నారు:—నిన్నటి 4 వ నెంబరు ఆప్ మెయిలును నేటి 1 వ నెంబరు మెయిలును నేడు బండ్లు మార్చి తీసికొనిపోవడము. నేడు రెండుగంటలయిన తరువాత వచ్చుటపాలను, ప్రయాణికులను బండ్లుమార్చుటకు నీలులేదు. అందుచే రేపు తీసికొనిపోవడమరు. రేపటినుండి సరాసరి ప్రయాణములు జరుగవచ్చును.

గండ్లు మార్చుటచేయుట.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 20:—సింహాచలము వెండుర్లల మధ్యపడిన గండి మరమత్తుచేయుట సరాసరి ప్రయాణములు సాగుచున్నవి.

బొంబాయి.

బొంబాయి గవర్నరుగారు.

ఈయనకుమారు డగపడుటలేదు.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 20:—బొంబాయి గవర్నరు వెల్లింగ్టను ప్రభువుగారు పెద్దకళాకారుడగు లెఫ్టనెంటు ఆనరబిల్ గెరార్డ్ ఫ్రీమాన్ దామ అనునతడు, కోల్డ్వీర్నియ పటాలమునుండి యుద్ధమునకు వెళ్లెను. ఈయనకుడ అగపడుట లేదు.

కలకత్తా

సిటీ ఆఫ్ వింఛెస్టరునావను జర్మనులుముంచివేయుట.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 20:—సమద్రములో ముంచివేయ బడిన వై నావలో లాస్కారులుగ నుండినవారు నేటిదినము ఫక్ సాంగు అను నావపై సింగపూరునుండి యిచ్చుటకు వచ్చి నారు. ఓడను జర్మనులు ముంచివేసిన విధమున తుదకు వీరు కలకత్తాకు వచ్చువరకేమి జరిగినదిని, వీరిట్లు చెప్పుచున్నారు.

మొట్టమొదట కానిగుబర్నరు అను నావలో ఒక ఏడెను నుండి బయలుదేరి వచ్చుచుండెను. బయలుదేరిన కొన్నిగంటల కాలములో, అనగా సుమారు 9 గంటలకు సమయమందు, దీనికి నొక యుద్ధనావ ముట్టకయ్యెను. దానితోగూడ మరి యొకనావయుండెను. కానిగుబర్నరునిసరంగు ఈరెండవ నావ హాంబర్గు అమెరికా కంపెనీయను జర్మను కంపెనీవారి యొడగ నుండుననియునుభవించెను. కానిగుబర్నరుని యూరపియను ఉద్యోగములలో ముగ్గురిని తప్ప తిక్కినవారి నందరును ఈ రెండవనావలోనికి గొనిపోవడిరి. ఈ ముగ్గురు ఉద్యోగులును తమనాయకుండు లాస్కారులకు వైర్లనుచెప్పటకై దాని యందే యుంచబడిరి. అంతట వైచెప్పిన జర్మనుల యుద్ధనావ యచ్చుటనుండి వెడలిపోయి, ఉదయము సుమారు 6 గంటలకు కుర్రని యను దీవియొద్దనున్న సిటీ ఆఫ్ వింఛెస్టరు, నావను తాకెను. ఈ నావలోనుండి తనకు గావలి నీన పదార్థములను దీసికొని వెడలిపోయెను. మూడుదినములు గడచినతర్వాత తిరిగవచ్చి, వింఛెస్టరునావలో నుండు లాస్కారులనందరిని తనవైకెక్కించుకొని దానిపైకి ఏడుఫిరంగిదెబ్బలను వేసెను. పిమ్మట రెండుగంటలకు, ఈలాస్కారులను గోల్డెనుఫెల్సుఅను జర్మనుదేశపు హాల్ సాలెనరు కంపెనీ స్టీమరుపై వెక్కిరించిరి. ఈస్టీమరుపైని వీరలు సాబాంగునకు బోయిరి. అచ్చటినుండి దచ్చివారగు వేగపడవమీద వీరు సింగపూరునకు జనిరి.

వింఛెస్టరునావపై ఫిరంగులనువేసిన 24 గంటలపిమ్మట వైచెప్పిన గోల్డెనుఫెల్సునావ దానిపైకి విడిచివేయబడి. అప్పటికింకయు, ఆయోడగూర్చిగాముగిపోలేదని ఓడపై భాగములు సమద్రపునీటి మట్టమునకు గోతుగులువైగానేకను బడుచుండినవనియు, వింఛెస్టరు నావసరంగు చెప్పుచున్నారు.

అలహాబాదు

ఏడెస్ నీటి స్థాయి.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 20:—ఇండియా దొరతనమువారి శానిటరీ కమిషనరుగారు రాబర్టుస్ గారు ఏడెస్ పట్టణముయొక్క యిచ్చినీటి స్థాయిని అభివృద్ధిచేయు మార్గములను ఆలోచించుటకు ఏడెస్ వెళ్లి నారు.

అహారపదార్థముల ధరలు.

కమిటీవారి రిపోర్టు.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 20:—పదార్థముల ధరలు పెరుగుటకు కారణములను విచారించి కమిటీవారు రిపోర్టు వ్రాసిరి. దీనిపై ఇండియా దొరతనమువారు ఒక తీర్మానమును చేసిరి. రిపోర్టు, తీర్మానము, కొద్దిరోజులలో ప్రచురింపబడును.

లక్నో.

రైలుకట్టలు తెగుట.

లక్నో సెప్టెంబరు 19:—నానలు విపరీతముగ కురియుట వలన అయోధ్యలోహింకంపట్టణంపై రామూరుమాండ పొండేపద్ద తెగిపోయినది. వివరములు ఇంకను తెలియలేదు. బెరీలే, ఘూరదాబాదు మధ్యస్థేమనులకు వెళ్లవలసిన వారు ఛాండుసీమార్గమున వెళ్లుచున్నారు.

సిమ్లా

న్యూజీల్యాండు గవర్నరు మెంటు.

హిందూదేశీయులను మెచ్చుకొనుట.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 20:—న్యూజీల్యాండు గవర్నరు వైస్రాయిగారికి ఈక్రింది పత్రికామము పంపిరి:—హిందూ దేశమునందలి ప్రజలను సంస్థానాధిపతులను, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునకు సాహాయ్యము చేయుట న్యూజీలాండువారికి అపరిమితానందమును కలిగించినది.

వైస్రాయిగారి జవాబు.

న్యూజీల్యాండువారు పంపిన సందేశమునకు నేను హిందూ దేశీయుల పక్షమున మన్ననార్హమైన సత్కారములను అర్పించుచున్నాను. హిందూదేశపు సేనలు న్యూజీలాండు సేనలతో కలసి బ్రిటీషు సామ్రాజ్య శత్రువులతో పోరాడవలయునని కోరుచున్నవి.

బరౌ

రంగూనులోని బెల్జియనురాయ బారి.

రంగూను సెప్టెంబరు 20:—రంగూనులోనున్న బెల్జియనురాయబారి, యుద్ధమునకు బెల్జియములో అన్నపానములలేక అనస్థపడుచున్న వారికి సాహాయ్యము చేయుటకు గాను రంగూనులో చందాలను కలపాలచేయు చున్నాడు. ఇప్పటికి 500 రూపాయలైనది.

యుద్ధసిధ్ధి.

రంగూను సెప్టెంబరు 20:—వైస్రాయిగారు స్థాపించిన యుద్ధసిధ్ధి ఇప్పటికి 2½ లక్షల రూపాయలైనది.

మదరాసు మహాజనసభవారి సాంవత్సరికసమావేశము:—మొన్నతేదినవారము సాయంకాలమునం దీమహాజన సభాభవనమున దివాన్ బహద్దరు గోవిందరావుమయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద నీసభవారు సభగూడిరి. 1913 వ సరివత్సరపు కార్యనివేదన మంగీకరింపబడినపిమ్మట, గౌరవనీయులగు నవాబ్ సయ్యదు మహమ్మద్ సాహెబుబహద్దరు గారధ్యక్షులుగను, దివాన్ బహద్దరు గోవిందరావుమయ్యగారు బహద్దరు కృష్ణ స్వామిరావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, డి. సి. రామస్వామయ్యగారు, సి. గోపాలమూసేగారు కార్యదర్శులుగను, కే. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు కోశాధ్యక్షులుగను, ఎస్. కస్తూరి రంగయ్యగారు, టి. రంగారావుమయ్య, సి. సి. రామస్వామయ్యగారు బ్రట్టిలుగ నెన్నుకొనబడిరి. సభాభవనములను మరమ్మత్తుచేయుటకై రిటయర్డ్ ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరు శ్రీనివాసయ్యంగారు సిద్ధపరచిన అంచనప్రకారము రమారమి నాలుగువందల రూపాయల ఖర్చుపెట్టుట కంగీకరింపబడినది.

జర్మనుక్రమము

ముంచిన స్త్రీమరు సంగతి.

రంగూను సెప్టెంబరు 19:— ముంచివేయబడిన క్లాసు మాథెసెక్ గురించి దీని ఘట్టాన్ని కార్యకర్తల ముఖ్యమంత్రి తెలియజేయుచున్నాడు:— మేము లివర్నూలు పట్టణమునుండి, కొలంబో, చెన్నపురి కేవులకు తీసికొని వచ్చిన సరకును, దిగుమతి చేసికొని కలెక్టరు పోవుచుంటిమి. హుగ్లీనదిలో నుండిన ఈస్టుభాగము లైటుపివ్వకు 12 గంటల ప్రయాణములో నుంటిమి. మూడవ యుద్ధానికి ఓడను కనిపెట్టుచుండెను. అంతట హతాత్తుగ ఎమ్డెక్ కనుపడినది. మార్గముమీదిగా దానితో కూడ వచ్చుచున్నది. ఎమ్డెక్ ప్రక్కను గ్రీకుదేశపు పోటోటోహోను అను బాగు స్త్రీమరు వచ్చుచుండెను. దీనినుండి జర్మనీవారుబాగును దింపుచుండిరి. క్లాసు మాథెసెక్ మీద ఎమ్డెక్ రెండుసార్లు ఫిరంగులు ప్రేల్చినదికాని తగులలేదు. క్లాసుమాథెసెక్. ఆగగా జర్మను ఉద్యోగియు, కళాసులును, ఎమ్డెక్ నుండి దీనిమీదకు వచ్చి బట్టలుమున్న గువానిని త్వరలో తీసికొని వెళ్లవలసినదనియు, తరువాత స్త్రీమరు ముంచివేయబడుననియు, కెప్టెను హోగెనుగారికి చెప్పిరి. తరువాత అధికారులను, కళాసులను మార్గముమీది యామీదకు పంపివేసి, క్లాసు మాథెసెక్ స్త్రీమరు యంత్రముల గదిలో బాంబులను పెట్టి జర్మనుఉద్యోగులు ఎమ్డెక్ నుమీదకు వచ్చి ఫిరంగులువేయగా బ్రద్దలయి మునిగిపోయినది. క్లాసు మాథెసెక్ మీద నుండిన కళాసులలో 18 గురు యూరోపియనులు, 57 గురు లాస్కారులు. వీరుగాక ఆపదపాలైన మరెవరుగూ లాస్కారులు కూడనుండిరి. వీరిని కొలంబో, చెన్నపురి కేవులనుండి కేవునిచ్చి తీసికొనవచ్చుచుండిరి. ఎమ్డెక్ కెప్టెనువీరిచేత బాగుమాయింతుకొని కూలియిచ్చివేసెను. తరువాత ఎమ్డెక్ మార్గముమీదిగా కూడ బయలుదేరిపోయినది. శుక్రవారము సాయంత్రము 4 గంటలకు దెబ్బకనుపడువరకు మరేస్త్రీమరును యెదురుపడియుండలేదు. ఖయిలీనందని జర్మనులు బహు ఆదరణతో చూచిరి.

దెబ్బిస్త్రీమరు.

దెబ్బి ఎమ్డెక్ ను సమీక్షించినది. వెంటనే జర్మను ఉద్యోగులును, కళాసులును దీనిమీదకు వచ్చిరి. క్లాసుమాథెసెక్ ను నైసుండిన కళాసులను దీనిమీది కెక్కించుకొనుటకు ఉత్తరవియ్యబడినది. ఇదియంతయు 7½ గంటలకు జరిగినది. పనిచేసినవారికి కూలి నిచ్చివేసిరి.

వీరు ముందేమి చేయుననియు తెలిసికొనుటకు వీలులేదు. కాని మార్గముమీదిగా నుండిన వారితో మాట్లాడిన దానిని బట్టి చూడగా, శత్రువులయధుధులతోడను వచ్చి యెదిరించినయెడల లక్ష్యముచేయక మార్గముమీదిగా విడిచిపెట్టి ఎమ్డెక్ పారిపోవునని తెలిసినది. దానిమీదను, మార్గముమీదిగా మిదను చాలకాలము వరకు సరిపడుబాగును, ఆహారపదార్థము లున్నవి క్లాసు మాథెసెక్ స్త్రీమరు ఉద్యోగులయొక్కయు కళాసులయొక్కయు, నభిప్రాయము. దీనిని త్వరలో పట్టుకొనియెడల మార్గముమీదిగా తటస్థదేశముల వారి యేకత్వతో పోయి ఆయుధపరిత్యాగము చేసి లోబడిపోవును. పయిలట్టు బ్రిగ్గును ఎమ్డెక్ ను ముంచివేయ దలచినది కాని చివరకేమి తోచినదో యట్లు చేయక వదలిపెట్టిరి.

క్లాసు మాథెసెక్ నుమీద 4775 టన్నులవరకు ఎత్తును. దీనిని వెస్టహార్లిఫూలులో ఫర్మనువీధి అందు కంపెనీవారు నిర్మించిరి. 1906 లో సరికు నేసికొని ప్రయాణముచేయుట కారంభించినది. ఇది క్లాసుగోపట్టణమున రిఫైటరుచేయబడినది. దీనిని కెయజరు ఇర్విను అందు కంపెనీవారు కొనిరి.

దెబ్బిస్త్రీమరు కెప్టెను.

వీరితో మాట్లాడిన సందర్భమున నిట్లుచెప్పిరి:— స్త్రీయిట్లు సెటిల్ మెంటునుండి దెబ్బిస్త్రీమరు సరకుతోవచ్చుచు పోమవారము సివాంగురేవునుండి బయలుదేరినది. ఇంతకుపూర్వము సింగపురమువెళ్లినది. నిన్ను మధ్యాహ్నమువరకు అంతగా చెప్పలేని సంగతియేమియు జరుగలేదు. కాని రమారమి సాలుగయిదు గంటలగుండుటికి ఎమ్డెక్ కనుపడినది. నిరావధిని ముఖద్వారమునకు 25 మైళ్లదూరములో నుంటిమి. రాత్రి 7½ గంటలయినది. జర్మను ఉద్యోగులును, చాలచుండి కళాసులును స్త్రీమరుమీదకువచ్చి క్లాసు మాథెసెక్ నుమీదనుండిన కళాసులను ఎక్కించుకొని రంగూను తీసికొనిపోవలసినదని కోరిరి. దెబ్బిమీదనుండగా వీరందరు ఫలహారములుచేసిరి. ఇట్లు రెండుగంటలు గడిసిరి. కాని తాము

ముందేమి చేయదలచినది తెలియజేయలేదు. తరువాత వీరు దీని నుండి తమ స్త్రీమరుమీదకు పోయి, మెల్లగ వెంటబడుట మానివేసి చీకటిలో నదృశ్యమైపోయిరి. కొంతకాలముక్రిందట మేము ప్రేగానురేవునుండి వచ్చితిమి. అప్పటినుండి ఆంగ్లేయుల యుద్ధపురోహితుల చూడలేదు. దెబ్బి 11, 18½ టన్నులస్త్రీమరు ప్రేగానులో 1906 లో ప్రయాణము చేయుట కారంభించెను. ఏ.గోర్గను అనువారిని. కెప్టెను హోగెనుగారును, కెప్టెను కెక్విల్లాండుగారును రంగూనురేవు చేరుటతోడనే సంగతి సందర్భములను ప్రధానరేవు అధికారికి తెలియజేసిరి. దీనిమీద వచ్చిన కళాసులను, ఉద్యోగులను మేమోమెక్కి ఇక్స్ ప్రిట్యూటులోనుంచి వీరిని ఆదర్శముచూపారు. ప్రేగానులోని యెద్దనుండిన దీపముగారక ఛాక్లిట్ యొక్క కావలనుండి దీపములన్నియు ఆర్పివేయబడినవి. ఫిల్టర్బుక్లను ఆను స్త్రీమరు నేటి మధ్యాహ్నమునకు సురక్షితముగ నున్నట్లు చెప్పుచున్నారు.

వైలట్టు బ్రిగ్.

రంగూను సెప్టెంబరు 20:— నేడు వైలట్టు బ్రిగ్ సురక్షితముగ వచ్చినది. విరావధినిలోనుండి ముఖ్యమంత్రి దీపాలయములలో దీపములు వెట్టుటలేదు. పోర్టుదేయరు, టేబిలు, డైనుండు ఉత్తులలో కట్టినతీగలేని లైలిగ్రాపు ప్రేషనులుయిప్పుడు పనిచేయుచున్నవి. రంగూనులోని ప్రేషనుకు యీ ప్రేషనుకును వార్తలు వచ్చుచున్నవి. తంతివలన

శాంతిని కేతనము.

I
ఆధునిక పండితకవి సార్వభౌముండగు రవీంద్రనాథ టాగోరుగారి పితామహుండైన ద్వారకనాథుడు వంగదేశమున పూర్వము కోటికి పడగయై త్రివేదాదిన ప్రఖ్యాతిగాంచి యుండె ఆత యొక్కప్పుడు యింగ్లాండునకు వెళ్లియుండ, ననట శ్రీ విక్టోరియా మహారాణిగారి వివాహసంరక్షణలకు వాత్సల్యమొనరించెను. 1846 సంవత్సరమున ద్వారకనాథుడు యింగ్లాండున మృతినొందెను. ఆతరుణమున వారి కుటుంబాన్ని యావత్తు బుజుగ్రా ప్రసాదించునని వానిపుత్రుడగు దేవేంద్రనాథుడు తన యావదాస్తిని అప్పలవారి పాజ్ఞేయునంతటి దాదాగ్రాహకులుంబునకు వాటిల్లె. అంత దేవేంద్రు డాదాగ్రాద్య దుఃఖమును సమచిత్తంతో భరింప సమకట్టెను. ఒకనాడు దేవేంద్రునియవ్వ సర్వస్వమై నది. నాటిరాత్రి దేవేంద్రుడు తటాకున పేల్చొని వ్యాకులతచిత్తుడై, జీవితభోగముల యస్థిరత దలపోయసాగెను. ఇట్లాతని పితామహురణము ప్సినాటనే వానిమరణమున వైరాగ్యచీజముల నాటనిమి త్తమైనది. బహుకాలము వానిని వెల్లుగ నావహించియుండిన వ్యాకులత యంతమై, ఆతనికి వివేకబింబముకల్గించిన సందర్భముండు సహకారియైనది. అది యేదన: ద్వారకనాథుగారి సుఖకరముగ వీచుచుండెను. ఆగారి కొక చిడికాగితము వానివైపునకు విధివశముగ వచ్చెను. దానిమీద నొకశ్లోకము వ్రాయబడియుండెను. “ఈ స్థావర భంగముప్రపంచమంతయు యీశుని నివాసమైయున్నది. ఈశ్వరుడు నీకొసంగినదానితో తృప్తినింది యుండుము. పరులభవమును కోరకుము” అని యాశ్లోకార్థము. దానిని చదివి, అశ్శము నవనముచేయగా తేమగా దేవేంద్రుని తాపత్రయములై పటాపంచలై, సద్యోమృత్యుడై నాటంగోత నాధ్యాత్మిక విచారముగ్నడయ్యెను.

రామమోహనుడు, దేవేంద్రనాథుడు వీరలిరువురు బ్రహ్మసమాజ స్థాపకులు, దానికి మూలపురుషులు. సనాతనయుపనిషద్ధర్మమును బ్రాహ్మధర్మమును పేర నూత్నకోష్ఠివిత్తుగజేసిన మహనీయులు. ఆంతరంగికభక్తి విజ్ఞాన రహిత శుక్రక్రియా కలాపము, తాంత్రిక బాహుళ్యము నిరర్థకములయియు; ఆధునిక ప్రకృతి విజ్ఞానమునకును సనాతన తత్వవిజ్ఞానమునకును సంబంధమును బోధించి, తార్కికముద్ధిని ఆస్తికబుద్ధిని సమాధానపఱచి, సమన్వయము చేయగల యసమాన ప్రభావము ఉపనిషత్తుల నుండున్నదనియు, పరమాత్మాన్వేషణపరుడు తనకృత మూలముననే పరమార్థము నెఱింగి కృత కృత్యుడగుననియు, హౌందవభావ్యభ్యుదయమునకు సారాణిక మతిమకుంటె ఉపనిషత్తులే యావశ్యకమనియు వారుదోష గావించిరి. మత సంస్కర్తలలోను బ్రహ్మసమాజ నిర్మాతలలో నొకడైన దేవేంద్రుడు ‘బోల్షుర’ సమీపమున 6½ యెకరములు సంపాదించి. దాని నుద్వారవనముగా మార్చి, అందొక గృహమును, ఆలయమును నిర్మించి, యనట బ్రహ్మవిద్యాలయ మొకటి స్థాపించెను. ఆయాలయమున కన్ని నైపుల పవిత్రవాక్యములును, ఆయాశ్రమ ముఖద్వారమున విగ్రహారాధన కూడదనియు, పరమత దూషణ తగదనియు వ్రాయబడి యుండును. ధ్యానాదులను, యాశ్వరా రా

ధనచేయదలచిన వారి కాశ్శలము తపోగనము. మధ్యపాదగులు, మాంసభక్షకు లనటికి జనతగదు. ఈ యాశ్రమమునకే ‘శాంతిని కేతన’ మని పేరు. దేవేంద్రుడెవంట ప్రాయశ్చముగా ధ్యాననిష్ఠగర్భితుడను, యాశ్శో సమాహిత చిత్తుడనై కాలము గడుపుచుండెను. సుగు సుస్కర్తలగు కేశవచంద్రసేను మున్నగువారు దేవేంద్రుని మూలమున భక్త్యుత్సాహపూరితులై పనిచేయుచుండిరి. శిష్యు, సంతోష, దయా, శాంతి, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య భూషితుడుగావున నతడు మహా దేవేంద్రుడని నెలయుచున్నాడు.

బోల్షుర విద్యాలయము

ఇంతవరకు శాంతిని కేతన యుత్పత్తిని తత్సంబంధ దేశాల్లాదివృత్తాంతమును తెల్పితిని. దాని ప్రస్తుతదశనుగూర్చి యి: ముందు వివరింప జూడెద. మహర్షి దేవేంద్రుడు బ్రాహ్మధర్మోపదేశము బొందినను కుభ దినముగా నెండునడి, తదేభూపకాథమువారి కోత్తనము తదాశ్రమవాసులచేసినరంప బడుచున్నది. అమృతత్వసాధన సహకారియైన యాసునినము మజుతగనిదని మహర్షి యభిమతము. మతీయునీ యాశ్రమపురో వృద్ధియంతకు మీడిననుననే గవాభావగర్భితమైనది.

ఉ॥ భారతవర్ష జంతువుల భాగ్యములేమని చెప్పుచున్నది.

భారతవర్షమందు హరిపల్కలులుట్టుచు ఉడకతోటికిం.

కీకతతోడ దీప్తముపదేశము సేయుచుం తెల్పి సేయుచు.

న్నారయభాంధవాకృతిం గృతార్థులజేయుచుండ: నెన్నయున్.

క॥ తనజన్మకర్మములనుం

గొనియాడెడివారికెల్లం గోరవంతకె

దనియంగ నొసగుచుమాతం

బయముకృపజేయు గృష్ణుడవనీవాభా.

దయాగముద్రుండగు హరివారు కృష్ణావ్యవతారముల యేదేశమున జన్మించి పాపముచేసెనో ఏదేశమున నీతానినను ప్రశాస్త్రము లుద్భవించెనో, కుకపగాళవ్యాస వాక్యీకాని మహర్షి లేదేశమును గంగాదిధీర్మములతో పరివ్రేలంతము జేసిరో ఏదేశమున మహర్షులమూలమున వేదవేదాంతే హసపురాణాని తత్వశాస్త్రములు ప్రసరింపజేయబడి యిప్పుటికి లేజోవంతములై వెలయుచున్ననో, అట్టి భారతమాతృ సర్వమున రవీంద్రుడుదయించుట మనభాగ్యము కాదో? ఆత్మావైపుత్రనామాసి యన్నట్లు, ఆత్మసద్భుతుడైనను, తనకంటె నతిశయవైసను సుతునిగబడసిన తండ్రిభాగ్యమే భాగ్యము. నీం ద్రనాథ టాగోరు మహర్షి దేవేంద్రుని తనయుడు. మహాకృష్ణు: రచించి లోకము నుద్ధరించినవ్యాసాదులవలె రవీంద్రుడును నికవనమాహాత్మ్యముచే పురాతన నవినవాక్ ప్రపంచముల కైక్యమొనగూర్చి, ప్రాచ్యుత్తరీప్రపంచనాగరతలకు సఖ్యముగల్గించి, నిజభావగర్భిత మహదనుభవములు కాశ్వత ఫలప్రపములును. మాతృదేవోష్ఠీకృత సహకారులును నగుటకు వానిని వ్యక్తపజు నుద్దేశ్యముతో తనతండ్రిగారి సాధనానుష్ఠాన యాశ్రమమందె యొక విద్యాలయమును స్థాపించెను రవీంద్రుడు దిన యాస్థితమును తండ్రికైతొంగించినంతనె నాతడుదాని సంతనము ననంగికరించి యావత్సహాయము జేసెను. లౌకికవిద్యయు పారలౌకికధర్మమును అవివాభావసంబంధము గలవని వారి యాశయము. రవీంద్రుడు వంగభాషయందు వ్రాసిన వ్యాసములో గొన్ని వాక్యముల బట్టి ఉత్తమాశ్రమ లక్షణము వ్యక్తమగును. “ఈకాలమున మనకు దేవాలయములు, బ్రాహ్మ్యకర్మములెంతయులు, అనవసరము. ఆశ్రమములు ముఖ్యము. ప్రకృతి సౌందర్యమును మానవుని ఉత్తమవ్యాసంగములు నెవంట మనోహరముగ సమ్మేళన మగునో యట్టియాశ్రమ మావశ్యకము. మానవుని యంతరాత్మ యెవంట బాహ్యప్రపంచముతో సమాజేశమగునో యదియే పూజాగృహము. స్వాధ్యక్షాగ్ర సత్కార్యములే మనమాంశపకలసిన కర్మలు.” అని నుడివెను.

పూర్వాచార పురాతనమత నిష్ఠా నైములకును, ఆధునిక ప్రకృతి తత్వవిజ్ఞానములకును పోరాటముఘటించి యనుదిన పరిణామముకొనిన నీకాలమున కేవల ప్రాచీనమార్గముల నవలంబించి మతవిద్య గజపుట యనంధమనియు, ధర్మోపదేశ విహీనమగు కేవలవిద్యవలన సంపూర్ణ మానవవికాసము లభింపదనియు, అట్టివిద్యమూలమున మానవుడు దైవదశకు రాజాలదనియు దృఢముగానమ్మిన రవీంద్రుడుతనస్వాతంత్ర్య ప్రతిభను అనమాన ప్రజ్ఞాభివృద్ధిలను మూర్తిభింపజేసి భారతసుతుల భగ్యలుగ జేయుటకే బోల్షురమున విద్యాశ్రమమును ప్రతిష్ఠించెను.

The Mail steamer was signalled at Bombay at 6-20 A. M. yesterday, and the Mails left Bombay by Postal Express train at 1-40 P. M.

వృత్తాంతలేఖలు

తుంగభద్ర వార్తలు.

(ఒక విలేఖరుని యొద్దనుండి)

తుంగభద్ర సెప్టెంబరు 18:—ఈ నెల 16 వ తారీఖున ఆదవాని డిప్టికల్ కలెక్టరు గారగు ము॥రా॥శ్రీ, పి. రంగనాథము మొదలియారు గారు స్టేషన్ డగ్గరునుండి లోకల్ ఫండు సత్రము న కాకస్థితికముగావచ్చి తనిఖీచేసి దానిలోనుండు లోపము లన్నియు కనిపెట్టిరి. వీరుదయాసముద్రులు. ఎపుడును హాసకో ముఖులయి ప్రజలందరితో కలసిమాట్లాడుచు ముసాఫరులకు గల యిబ్బంలను విచారించి తెలిసికొని తగిన యేర్పాటు చేయవలయునను పట్టుదగల యిట్టి ప్రభువులంద యికమీద యాత్రీకులకు యెట్టితొందరలు లేక సౌకర్యమునకు కావలసిన యేర్పాటులు చేయదురనుటకు యెట్టి సందేహమును లేదు.

గోడ్డులు.

ఇచ్చటనుంచి 9 మైళ్లు దూరములోనుండు శ్రీ మంత్రా లయమునకుపోవుటకు గోడ్డులేనికారణమువలన ప్రతిదినముపోవు ననేక యాత్రీకులకు కలుగుకష్టములు యంతయుని వ్రాయుటకు శక్యముకాదు. ఇట్టికష్టములను తొలగించుటకు చాలకష్టముగానుండు నాలుగుమైళ్లదూరము గోడ్డు ప్రస్తుతము చేయుటకు నేర్పాటు చేయించునని ము॥రా॥శ్రీ, ఆదవాని డిప్టికల్ కలెక్టరుగారు చెప్పిసంగతిని వినుటకు ప్రజలందరికి చాల సంతోషముగ నున్నది.

రాజమండ్రివార్తలు.

(ఒకవిలేఖరునియొద్దనుండి)

కాలమానము.

రాజమండ్రి సెప్టెంబరు 17:—ఇచ్చట గుమారు వారమురోజులనుండి, యెండలు విపరీతముగా గాయచు నాలుగురోజులనుండి, ఆకాశము, మేఘావృత్తమైయుండును, మెరుములతోగూడి గొప్పగాలివీచుచు ఎడ తెరపలేక వానలు కురియుచున్నవి.

గోదావరి వరదలు.

ఈ సంవత్సరము కురిసిన అతి వృష్ణములవలన, గోదావరికి వరద, యిదివరలో వచ్చినచెందు సాధ్యకంటె పెక్కువగా మూడురోజులనుండిచ్చి, తీతలేకుండనున్నది. ఇక్కట్లు మీద గుమారు యిరువదియొక్క యడుగు నీరుండుటచే, పడవలలో నొక్కటియును, రేవులకు చేరలేదు. ఏటిగట్లు యొక్కడ తెగిపోవునోయని, ప్రజలు ఆల్లాడుచున్నారు. ఈ వరదకు పాతయూరు పడమటిభాగమందు, చాలసామ్యు ఖర్చుపెట్టి యేటిగట్లు వేసినప్పటికిని, పూర్వమువలె తూములవెంట, నీరు ప్రవహించుటచే, ఆదరి యిండ్లవారికేమి, వీధులవెంట నడచువారికేమి చాల ఇబ్బంది కలుగుచున్నది. నిత్యమును, వరదను చూచుటకు ప్రజలు గుంపులుగుంపులుగావచ్చి, పోవుచున్నారు. ఇట్టితీర్రుగు గోదావరి వరదరోజులలో పోలవరం ఆయాగ్రామాదులకు వెళ్లె, పాలెస్ అను చిన్నస్టేషను, యింకను మరమ్మత్తులోనే యుండుటచే ప్రజల రాకపోకలకు చాల ఇబ్బంది కలుగజేయుచున్నది.

ముగ్గునిసిపాలిటి.

మారాజమండ్రి మునిసిపాలిటి గోడ్డుసంగతి యేమియు బాగుగలేదు. ఈసంవత్సరము కురిసినవృష్ణముల వలన వర్షాకాలమునకు పూర్వమే, త్రవ్వించబడె దెడ్డుకాలురలు, త్రవ్వించకపోవుటచే, నెక్కడ నీరక్కడనే నిలచి మరుగుటచే, దోమలుపుట్టి యందువలన ప్రజలకు రాత్రులు నిద్రలేమిచే జ్వరవీడితు లగుచున్నారు. విశాలముగానున్న యిస్మీసుపేట లోనే యీవిధముగా నున్నప్పడు, యిరుటగానున్న పాళయూరుసంగతి వేరే వ్రాయనక్కరలేదు. ఇది యిట్లుండగా కొన్నిరోడ్లు మోటబండరాడిచే యక్కడక్కడ గోతులు పడి నీరు నిలుచుటచే ప్రజలు నడచుటకు ఇబ్బందిగా నున్నది. ఇట్టి యిబ్బందుల ప్రజలకు గలుగకుండు నటుల మామునిసి పాలిటివారిసంగతిని ముఖ్యముగా గమనించెదరుగాక.

బెజవాడ వార్తలు.

(మా విలేఖరునియొద్దనుండి.)

బెజవాడ సెప్టెంబరు 16:—గత మాసము 28 తేదీన జరిగిన ముగ్గునిసిపల్ యెల్లకనలోనుంచి మాపురజనులు నోట రు యేలాగోలాగున వూడి యీవతలవడిరి. కాశేశ్వరరావు గారికిని విన్నకోట నరసింహంగారికిని సమానము గా 121 వోట్లువచ్చినట్లు తీర్మానించబడి టాట్లుకేసుగా విన్నకోట నరసింహంగారికివచ్చెను. కాశేశ్వరరావుగారు నరసింహంగారి తరపున ఖయ్యు కిత్తువేసినవారును. ఆ వెరుకానివారును కొంత మంది ఆయనకు వోట్లుయిచ్చినందున నున్నా ఆప్పలస్వామి

వగైరాల డొన్లస్యము లంచము వగైరాలచే వోట్లు నిగ్గుంధించ బడినందున నున్నా విన్నకోట నరసింహంగారియెల్లకన చెల్ల గూడదని యోయాన కొన్నిలులోనికి వచ్చినయెడల మూర్ఖిసి పలు ప్రభుత్వము ప్రాస్యసికి తెచ్చుననియు మొదలైన సంగతులతో కాశేశ్వరరావుగారు కలెక్టరుగారికి పిటిషను పెట్టి నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

రాళ్లకష్టము.

ఈ సంగతులట్లుండగా ఉజుము ప్రతిమి మంగలవాడి మీద పడినదట్లు చెబుచును హుమంతరావుగారి యింటి మీదు యెల్లకన జరిగిన రాత్రిమొదలు యీరోజువరకూ సాయంకాలము 6 గంటలుమొదలు రాత్రి 11 గంటలవరకూ ఒకపే రాళ్లకష్టము కురిపించబడుచున్నది. నాలుగురోజుల నుండి పగలుకూడ రాళ్లు దభద్ర వేయబడుచున్నది పోలీసు వారును ప్రభుము దినుముమొదలు యీకేసును పట్టుకొనవలెనని ప్రయత్నముచేయుచున్నారని వారికి నీశక్త్యము కాలేదు. ఇట్టి రాళ్లకష్టములు కురిపించు స్నేహులు మా గ్రామములో కలరు. రెండుమూడు సంవత్సరముల క్రిందట యిట్లే ఆరుమాస ములు రాళ్లు ఒకరి యింటిమీదపడుతూవచ్చెను. ఆపుకు పోలీసు వారు నేర గులను గుర్రెరిగియు పట్టుకు నటకు సమర్థులైన వారుకారు. నైరుమను గారి భరతమొట్టు పట్టుచుండగా మనకేమి బ్రతుకు దైవమా యని మాపొరుగు కొంతమంది మిక్కిలి భీతాహతులైయు న్నారు. గ్రామమందు యింగ్లీషువారి ప్రభుత్వములో యిట్టి ఘోరకృత్యములు జరుగుట పోలీసువారియొక్కయూ మేజిస్ట్రేట్లయొక్కయూ అతిమంచితనము. ఈ గ్రామము పోషిలీలకు ప్రసిద్ధమని అక్కడగతు బాగుగా తెలిసివున్న నా తగు జాగ్రత్త పుచ్చుకొనుటలేదు. పట్టపగలు వీధులలో నేరములు జరుగుచుండును. కేసువచ్చునదికి వాళ్లలోవాళ్లే రాజీంపడుచుండురు. అధికారులు తలచుకున్నయెడల యీ దౌరాత్మ్యమునందుట కష్టముగాదు. గ్రామములోని ప్రముఖులు వీర్యవంతులునూ ప్రాగ్యకాలునూ వికమత్యముగల వరునో గాకపోవుటచే గ్రామము యిట్టిదుస్థితికి వచ్చుచున్నది.

ఉద్యోగస్థల బదిలీలు.

మహారాజశ్రీ మా తహశీలుదారుగారగు జగన్నాథ రావు పంతులుగారు నెలరోజులు తెలపుపుచ్చుకొనిరి. వారికి బదులుగా యేలూరునుంచి మహారాజశ్రీ గంగారావు నాయుడుగారు పంపబడిరి. మహారాజశ్రీ మా మేజిస్ట్రేటుకంది సుబ్బారావుగారు నెలరోజులు తెలపుకు దరఖాస్తుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. వారి గ్రామమందు కట్టించుచున్న డాక్టరులు పూర్తియైనను మేడమాత్రము తరగియి గ్రామమునకును పంపించిన మనగవర్షుగారు లాల్లు సెండ్రెండుది రిగారు డిశంబరు నెలలో మా గ్రామమునకు విచ్చేయుదురు. వారిని సన్దానించుటకై తగుయేర్పాట్లు పారులుగా ముగ్గునిసిపాలిటి వారునూ చర్చించుచున్నారు.

జాబులు.

I

దసరాకు స్త్రీ బహుమానములు.

అయ్యా, చెన్నపురి ఆంధ్రుడుగారు 15 వ తారీఖున ఆంధ్రపత్రికలో కుస్తీ బహుమతినిగూర్చి వ్రాసిన జాబులజూచి చాలా ఆనందించితిని. ఆంధ్రదేశమున నిద్దరే మంచి వస్త్రాములన్నారన్న మాటామాత్రము నే నేకీభవించజాలను. బెజవాడ, గుంటూరు, కాకినాడ, రాజమండ్రి మొగలగు పట్టణములలో చాలమంది వస్త్రాదు లున్న సంగతి నాకు వారుగతెలియును. గుంటూరు అల్లంఖాన్ వస్త్రామతో ఆంధ్రదేశము డెవ్వడు పోట్లాడి గెలిచినట్లు తోచదు. ఇటువంటివస్త్రాదులు చాలమంది మన ఆంధ్రదేశములో నుండియుండవచ్చును. వారందరికి తగు ఆకాశముచ్చుకే బంగడ దస్త్రాసంఘపువా రిట్టియేర్పాటు చేయుటచే మిక్కిలి సంప్రదనీయులు. ఇదిగాక బయటిదేశము నుండికూడ వస్త్రాదులను రప్పించి దేశమునం దింకను నెక్కువ యత్నాహమున కల్పించుటకు బంగడ దస్త్రాసంఘపువారు పూనుకొనుటకు ప్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాను. బందరు.

వేమూరి నారాయణమూర్తి.

II

బ్రహ్మమృతవృక్షసంధ.

అయ్యా, ఈచెన్నపురి రాజధానిలో జేరిన 25 జిల్లాలలోను హూణవిద్యా ప్రచారంబై యధికంబునై సంస్కృతాంధ్ర విద్యా ప్రచారంబు లశ్వంతసీనదశకే జెందుచున్నయని. మరి యుత్రిమత సిద్ధాంతములనుండును వేదాంత విద్యాభ్యసనంబులు గ్రమంబుగ నశించుచున్నయవి. స్వయంతాభిమాన శాహు శ్యంబులగల మహానీయులింకను అప్పడప్పడు వారివారిమత సిద్ధాంతసంధలను జరుపుచు శక్తికొలంది మతోద్ధారకంబును విద్యాభివృద్ధింబును జేయుచున్నారు. అయినను వేదాంత విద్యాభ్యాసాభిలాష మనవారియందొకను చక్కగ వ్యాపించ లేదు. కనుక తద్విద్యాభ్యాసంబునందు మిక్కిటంబుగ నభిరుచి బుట్టించనభిలషించి, విద్యాభిమానులగు మదయమిత్రులతో

వాలోచించి, కాస్త్రవిద్యా ప్రావీణ్యము గలవారికి సభలలో బహుమానంబులచే బహుకరించుటయే కర్తవ్యంబని నిశ్చయించి, వైజాయులకాలో మొదటిసంవత్సరంబున ఆత్మకూరు సంస్థానమునందును, రెండవసంవత్సరంబున గద్వాలసంస్థానమునందును, మూడవసంవత్సరంబున వనపర్తిసంస్థానము నందును, నాల్గవ ఏటనురపుర సంస్థానమునందును, సభలగూర్చితిమి. ఐన నినుపదారి సంబంధములులేని ఈసంస్థానంబులు పశ్చిమ ప్రాగ్విత్త రాంధ్రపండితా శ్రేణులయొక్క ఆగమనిర్ణయంబుల కశ్యవానుమోదంబులగు నుండటయేగాక, తత్కారణంబున గొందరికి సభలయొక్క సంయోగంబులే విడితంబులుగాకయన్నయవి. కాన రాకపోకలకు సులభసాధ్యంబుగ నుండు నొక్కప్రదేశంబున నీసంవత్సరం బీయుపనివర్తనకొ గూర్చుటయే యుచితంబని దలంచినారము. ఆదియునుగాక దత్తమండల చతుష్టయము లోను (నీడెనకైర్తిప్రభృతి) నీలాటి సభ లిదివరకెచ్చటను జరుపబడలేక. మరియు నీజిల్లాలలో నామ్మాయ విద్యాభ్యాసమే చాలముట్లుకు లేక యున్నయది. కాననీతొరికేపండిత సంయోగంబును ఈనాలుగు జిల్లాలలో నొక్కచోట జరుపుటయే ఆవశ్యకంబని ఎంచితిమి. అనంతపురము జిల్లాలోని పెనుగొండ గ్రామమునందును మహానీయులు కొందరిందున కామోదించి, శక్తిపరిమితి సాయంబు లూహరింతుమని ప్రార్థనాసంగించున నప్పరవరంబున నెననంబరువెల, 12 వ తేదీ మొదలు 16 వ తేదీవరకు నీసభజరుపని శ్చయించినారము. ఐననీటి మహాత్మాగ్యంబులు సులభసాధ్యంబులుకావు. ఎందర సహామైయు చాలక యుండును. కనుక విద్యాభిమానులందరును కరుణించి మౌనాశ్రయ నాలకించి, శక్త్యునసారంబు ద్రవ్యసహాయంబానరించిపండితగోష్ఠినిజేరించి, పాండిత్య ప్రసంగంబుల నాకర్షించి, బహుమాన సమర్పణంబుల నాలోకించి, కాస్త్రవిద్యాభి వృద్ధిమాగ్ధంబులగుచిచ్చుమృత్యు కృతార్థులకై జేయవలెనందు వ్రాద్దించుచున్నాను. చందాలను బంపదలచినవారు అనంతపురముజిల్లా పెనుగొండలో గొద్దంబు పెంకోబరావుగారిచే బ్రంపరమును.

శ్రీనివాసాచార్యులు, కొండమాచార్యులు

III

లంచములు, ఉపహారములు.

అనంతపురముజిల్లా నెనకొ మేజిస్ట్రేటుగారు లంచమును పుచ్చుకొ యుచితముగ నున్నది. అందువలన మేజిస్ట్రేటుల గ్రామవారికి గొంత భీతియొనగలిగి యిట్టివారిచేతలను గొంకలుకాంతింపజేయవచ్చునని తోచెడిని. మాలినాచేసికొని జీవించు దీనజనులను, విద్యాగంగామూలను, న్యాయమున పేర సామాన్యపు నేరములకై కక్షించు మేజిస్ట్రేటులే యిట్లుచేయుట కడుపీనమైన కార్యము. విద్యాధికులెల్ల ఇట్టివారిని గర్హించుచు, వలనగుపట్టనెల్ల మందలింపుచు, వీరివలన న్యాయశిక్షములకు సంభందింపుచున్న కళంకమును దుడిచివేయుచుండుగాక. స్వల్పపు తీత గాండ్రో యనిననీ వాడితముల నభివృద్ధి చేయుటచేత తొలగునని కొందఱు విజ్ఞులు పలుకుదురు. వీరివారనను దుకొంత సత్యమున్నది. ఈమేజిస్ట్రేటుల పట్ల నే యుపాధుమును బ్రయోగింపవలయునో తెలియరాదు. కొండజిల్లన ప్రసంగశక్త్యున విచిర విషయ మొకటి వివరయ్యెను. పోలీసువారు, సుమేజిస్ట్రేటులు పుచ్చుకొను లంచము లన్యాయములేట! వారు ప్రజలను బోధించియు బెడతించియు లంచముల దీసికొందుట! సమురజిల్లాలోను పుచ్చుకొనులంచములు న్యాయముట!! వీరు సుమేజిస్ట్రేటుల వలె బోధించునధికారులుగారట! గాంతెమున బ్రతికము జేయువారట. వీరు చేయుచువకారముల పట్ల సమన్వయముని వాగిగువారుండినీ వెల్లడియగు కారములలో వాధాకరమున నధికాములేనం నట్టివారి హీనకార్యములు సమంజసముల? న సమురజిల్లాలోను, పోస్టాక్షసు గోష్ఠిగులు ఈవైవాదమును బలపరుచువారు చెప్పవలెను టులకిచ్చు లంచములచేత సంసారములు కరిజిస్తోరుల కిచ్చు లంచము లట్లుండవు. న సగమో, అంతనా, రెట్టింపో మించి పువనుకు వచ్చు వ్యవహారములు వందలకొలంబంధము గల్గియుండును. అట్టివో నాలుగైదు పెనను కష్టముండదు. సుఖోగముగ వీరిపనులు నెఱవేసితి యెంతయైనను నవి నీతియేయని వీరెఱుంగరు. డబ్బరూడికారి హుచ్చుపుచ్చుకొనిన నవిసీ వీరి కధికారులందు పక్షపాతముగల్గి చెడగి. ఈ ప్రాంతమందలి సమురజిల్లాలో రెడిమాత్రము ప్రయివేటు. స్వంతజిల్లాలోగలి పులుకుచు ధర్మమూర్తివలె నటింప రోగములు కుదిరినప్పట్లు ప్రచును. వారెవరో వారే

and published by K. Nageswara Rao at the Andhriapatrika Press, No: 9, Jehangir Street, George Town.